

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Hamis demagógia büntette

Goga Octavian kétségtelül egyike a legkomolyabb és legbecsületesebb román politikusoknak. — Tele van lelkesedéssel, idealizmussal, hittel. — Sziklaszilárdan hisz az elveiben, álmodozik egy egységes hatalmas Nagyromániáról, ahol békés munka folyik, ahol a román nemzeti szellem, mint vezérlő ideál lebeg minden állampolgár szemé előtt. Olyan országról álmodozik, amelyben még a nemzeti kisebbségek is érvényesülhetnek, nyelvüket, kulturájukat teljesük szerint művelhetik azokban a keretekben, amelyeket a román nemzeti állam eszméje szab eléjük.

Goga Octavian ennél fogva nem realpolitikus. Az ő idealizmusa sokban ellenkezik a praktikus követelményekkel. Az ő uralma sok tekintetben nem ebből a világból való, teoretikus eszméi a gyakorlati életben nem valósíthatók meg. Ő is abba a hibába esik, mint nagyon sok modern, jóhiszemű idealista, embertömegeket akar boldogítani anélkül, hogy azokat megkérdezné, még akaratauk ellenére is.

Ennek az államférfiúnak romanticizmusa majdnem forradalmi lendületet ölt fel a Tara Noastra-ban köztölt legutóbbi vezércikkében. A legélesebb támadást intéz a román nemzeti-párt és a paraszt-párt ellen, demagógiával vádolja őket, hibáztatja, hogy olyan jelszavakat hangoztatnak, amelyekben talán még maguk sem hisznek, amelyeket megvalósítani sohasem lehet és amelyek félrevezetik a román nép egy igen széles rétegét. Vádolja őket, hogy osztálypolitikát csinálnak, nem törődnek a jövővel, nem számolnak a következményekkel és agitációjuk vesztélyt jelenthet az ország belső békéjére. Ebből különös következtetéseket von le Goga Octavian Megállapítja azt, hogy a hamis jelszavakkal dolgozó proféták a legártalmasabbak a népek jövőjére. A demagógia, a féktelen agitáció végzetes veszedelmeket idézhet elő és ezért az államhatalomnak a legenergiusabban kell védekeznie a hamis proféták ellen. Egészen vakmerően a büntető törvénykönyv megreformálását javasolja. Indítványozza, hogy konstruáljanak egy olyan büntetendő cselekményt, mely a legsúlyosabb büntetéssel sújta azokat a politikusokat, akik könnyelműen olyan jelszavakkal dobálóznak, melyek ártalmasak lehetnek az állam belső békéjére. Meg kell büntetni mindazokat — írja, — akik olyan ígéreteket hirdetnek, melyek nem megvalósíthatók és amelyek akkor sem lehetnek realistikusak, ha a hamis proféták uralomra kerülnek, amelyek nincsenek írott programjukban. A demagógiát kívánja büntetni Goga Octavian, pedig, — amint az a sorok között megérthető, — tulajdonképpen a sikerelenséget bünteti. Ez a követelmény teljesen forradalmi ízü. Eszünkbe jut a francia konvent határozata, mely halálbüntetést szabott ki minden francia tábornokra, aki csatát veszített.

Nem veszi észre Goga Octavian, hogy ezzel a javaslatával önmagára és pártjára is halálos ítéletet mondott. Goga Octavian kétségtelül hisz elveinek igazságában és hisz abban, hogy Románia konszolidációját

csak az ő elvbáratái tudnák megvalósítani. Effeletti azonban, hogy egy párt ha kormányra kerül, egészen más szempontból látja az eseményeket, mint az ellenzék pársoraiban. A legradikálisabb ellenzék is konzervatív lesz, ha uralomra jut, már csak azért is, mert uralmát meg akarja erősíteni és védekeznie kell a még tudozó és még radikálisabb áramlatok ellen. Az a párt, amely az ellenzéken a legteljesebb egyéni szabadságot, a polgárjogok tökéletes érvényesülését ígéri, mielőtt uralomra jut, első dolga lesz a megrendszabályozni a saját, korlátozni az egyéni szabadságot és törvényesen megkonstruálni az összes szabadságjogokat. Végeredményében úgy áll a kérdés, hogy az elvek intenzitása a politikai hatalom birtoklásával fordított arányban áll. A legradikálisabb kormánypárt is sok tekintetben reakciósabb, mint a konzervatív ellenzék. A kormányzás önnagában véve is elkerülhetetlenül az elvek megtagadását és feladását jelenti abban a mértékben, ahogy ezt a politikai szükséglet elkerülhetetlenül megkívánja.

Mi magyarok, akik a román pártok küzdelmének éveit teljesen pártatlanul és objektív nézőpontból szemléljük, régen levontuk mindezeknek a konzekvenciáit. Mi nagyon jól ismerjük a demagóg jelszavakat, amelyeknek nem utolsó céljuk, hogy a magyar szavazatok nagy részét egyes román pártok számára biztosítsák. Mi nagyon jól tudjuk, hogy hamis proféták eszközül akarnak bennünket felhasználni és egészen természetesen, hogy már régen elvesztettük a hitünket ezekben a jelszavakban. Ebből a szempontból előttünk teljesen közömbös, hogy az illető politikusok jóhiszeműek-e, vagy nem, ők maguk is hisznek-e a hangoztatott elvekben, vagy csupán a lelkek megvásárlására akarják felhasználni.

Megtanultuk azt, hogy csak a realpolitika tudja számunkra emberi jogainkat biztosítani. Az a realpolitika, amely az utolsó évtizedben bámulusos fejlődésen ment keresztül és amely semmiféle tekintetben sem azonos a háború előtti pártküzdelmekhez.

A háború alatt egyenesen megdőböntő lendületet ért el a hadi technika fejlődése. Egymásután gondoltak ki olyan szörnyű emberlirtó gépezeteket, amelyeket évezredekben keresztül a legvakmerőbb költő fantáziája sem volt képes elképzelni. Nem vetjük észre azonban, hogy a haditechnika fejlődésével párhuzamosan a diplomácia, a po-

litika tudománya is ily káprázatos haladást ért el. Ugyanakkor, amikor a nagyhatalmak a legteljesebb erőmegiesztéssel iolytatták a tömegmészárlást, titokban tárgyaltak egymással, egymást követték a legraffináltabb diplomáciai sakkhúzások és a legféltelenebb agitációk. A propaganda valóságos tudományos nivóra emelkedett és a Northcliffe sajtó-propaganda talán még veszedelmesebb fegyvernek bizonyult az antant kezében, mint a tank. Ma már le nem tagadhatóan megállapított történelmi igazság, hogy a bolsevizmus ideálja is csak háborús fegyver volt, amelyet a hadviselő felek egymás ellen játszottak ki, de egy pillanatig sem hittek abban, hogy a kommunizmus testet ölhet és felforgathatja egész Európa egyensúlyát.

Az új diplomácia és az új politika szövege ellentétben áll a régi erkölcsökkel. Nincs benne semmi idealizmus, nem romantikus. Nem ismeri a szerződések érvényességét, az adott szó szentségét, az ígéretek kötelező erejét. Nincsenek ideáljai, csak céljai, nincsenek eszközei, csak jelszavai. Mind egy akármilyen mezbe van öltöztetve, a cél mindig egy és ugyanaz, a politikai hatalom megszerzése. Ezért áll nagyon közel egymáshoz a fascista Olaszország, a bolsevik Oroszország és a kapitalista Amerika. Mindenütt egy és ugyanaz a jelenség észlelhető, egy politikai csoport, amely a tömegek, a fegyverek, vagy a pénz révén magához ragadja a hatalmat és nyílt, vagy burkolt diktatura formájában elnyom minden ellenvéleményt. És az ellenzék is mindenütt egy és ugyanaz, a legféltelenebb és a legizűbb gyűlölet, a propaganda és az agitáció minden eszközt felhasználja, mely alkalmas a hatalmon levő csoport pozícióját alapiában megrendíteni.

Goga Octavian nem realpolitikus, mert ideáljai vannak és elvei. A demagógia ellen küzd, de észre se veszi, hogy ő maga is demagóg, büntetni akarja az olyan pártokat, amelyek be nem válható ígéreteket hangoztatnak, de közben nem akarja észrevenni, hogy az ő „nemzeti ideál” hirdető programja sem valósítható meg, mert a nemzeti állam fogalma egy olyan országra, amelynek lakosa 30%-ban kisebbségi, nem húzható rá. Mi magyarok, amikor ezt megállapítjuk, tudjuk azt, hogy csak olyan párttal harcolhatunk együtt, amelyről feltehető, hogy kormányképes lesz és amelynek nem fog hatalmi érdekeibe ütközni az, hogy a mi kívánságainkat az egész vonalon teljesítse. Sajnos, ilyen román párt most még nincs. Ebből le kell vonni a konzekvenciákat. A realpolitika azt diktálja, hogy a magunk erejére támaszkodjunk, használjuk föl mindazokat az eszközöket és módszereket, amelyekre a legújabb kor hatalmasan kifejlesztett diplomáciai művészete bennünket megtanított. Ez annál is inkább életbevágó érdekünk, mert a hatalmon levő román párt minden tekintetben alkalmazkodott ehez az új taktikához és ha harcolni akarunk ellene, azokat a fegyvereket kell használnunk, amelyekkel ő dolgozik. Idealizmusnak, romantizmusnak, lovagiasságnak nincs többé helye.

Még egy szempontból nagyon érdekes Goga Octavian elmélete. Ime egy demokratikus államférfi, aki még az ellenzéken van

3

Dorian-film!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

Mussolini maga rendezte a merényletet?

A fasiszták lerombolták a trieszti szlovén lap szerkesztőségét — Belgrád izgalomban Mussolini rejtélyes balkáni tervei miatt

Az olasz politika kínos szenzációja, a Mussolini ellen tervezett állítólagos merénylet mögé mára áttetsző világosságot gyújtott az a hír, hogy a múlt évben meggyilkolt Matteotti képviselő ügyét a büntetőbíróság legközelebbi napokra tűzte tárgyalásra. A hónap tárgyalásán alkalmasint kényelmetlen vallomások hangzottak volna el a fasisztákra s ezeket a kompromittáló vallomásokot akarta állítólag a fasiszta vezetés elcsúsztatni. Az elhallgatással egyetlen eszközként már csak a lelkek terrorizálása maradt hátra, viszont erre ürügyet kellett produkálni. Így született meg Mussolini környezetében az ötlet, hogy egy messze-egazó összeküvés kiharásával lehetetlenül tegyék azoknak a szocialista, szabadkőműves és progresszív polgári elemeknek vezetőit, akik a Matteotti-féle gyilkosságban mint terhelő tanúk számba jöhettek. Ezt a célet hangoztatja többé-kevésbé nyíltan legfőbb európai nagy sajtóorgánium. Legnyilvánabban a londoni Daily Herald hangoztatja azt a gyanút, hogy a merénylet-tervet maga Mussolini rendeztette meg, hogy jogcime legyen a szocialisták ellen eljárási.

Londoni jelentés szerint a Daily Herald, a munkáspárt lapja a Mussolini olasz miniszterelnök ellen megkísérelt merényletről szólva annak

A görög—bolgár konfliktust

Belgrádból jelentik: Péntek reggel érkezett ide az a hír, hogy a fasiszták a trieszti Edinotvo című szlovén napilap szerkesztőségét lerombolták.

A hír politikai körökben éppen úgy, mint a lakosság minden rétegében a legnagyobb felháborodást váltotta ki. A külügyminiszterhez közelálló Vreme című lap a fasiszták trieszti támadásáról így ír:

— A trieszti hír minden egyéb kérdést háttérbe szorít. A vakmerő támadás minden parlamenti csoportra felháborító hatással van. A képviselők pártkülönbségre való tekintet nélkül nagy elkeseredéssel kommentálják a trieszti eseményeket.

— Senki sem titkolja ama meggyőződését, hogy Olaszország a szlovén kisebbségekkel szemben rendkívül illojálisan viselkedik, míg Jugoszlávia hivatalosan és nem hivatalosan a legilloyálisabb magatartást tanúsítja Olaszországgal szemben.

— Olaszországnak — így végzi a cikk — teljes elégtételt és a legmesszebbmenő kártalanítást kell nyújtania a megsértett szlovéneknek.

Zerjav képviselő, az önálló demokráciák vezére és dr. Hochtetz, a szlovén klerikális párt tagja, felkeresték a külügyminisztert a trieszti affér miatt és kérdést intéztek hozzá, hogy mit szándékozik a jugoszláv kormány tenni az olaszországi szlovének üldözésének megakadályozására.

Nincses külügyminiszter kijelentette, hogy a trieszti dologról még nem kapott részletes jelentést és hogy hír szerint a fasiszták a trieszti jugoszláv konzulátus ellen is támadást intéztek. Mihelyt a pontos jelentés beérkezik, nyomban megteszi a szükséges lépéseket.

Belgrád, november 7. Jugoszláv politikai körökben egyre növekvő aggodalommal látják Olaszország különös magatartását, amely arra enged következtetni, hogy valami tervei vannak a Balkánon. Sok helyütt annak a gyanúnak is kifejezést adnak, hogy a görög—bolgár konfliktust is Olaszország kezdeményezte, hogy Jugoszláviát valami meggondolatlan lépésre ugraszta be.

Blazicsnak, az ochridi prefektusnak elrablását is Olaszország terhére írják, mert az utóbbi idők eseményei után azt hiszik, hogy olasz részről bérelték föl az albán rablókat, akik Blazicsot elhurcolták, hogy ezáltal Albánia és Jugoszlávia között vizsályt teremtsenek.

Épügy aggodalommal és nem titkolt rosszszállással kommentálják Mussolini olasz miniszterelnöknek legutóbbi milánói beszédét, valamint a fasiszták zárai kongresszusának jugoszlávellenes kirohanásait.

a gyanújának ad kifejezést, hogy az egész merénylet-tervet Mussolini maga rendezte, hogy jogcime legyen a szocialisták ellen eljárási és hogy a Matteotti-pör küszöbön álló tárgyalása számára a talajt megfelelően előkészítse.

Róma, november 7. A rendőrség és a politikai hatóságok értesülése szerint, a külföld egy nagy fővárosában nagyobb szabású antisziszta organizációt létesítettek és ott beszéltek meg a Mussolini meggyilkolására irányuló tervet. Capello tábornok ugyancsak tagja volt ennek az organizációnak, az volt a feladata, hogy az olasz hadseregaltisztjeit felkészítse a fasiszta uralom ellen. Mussolini az utóbbi időkben számos fenyegető levelet kapott Franciaországból.

Róma, november 7. A belügyminiszter a királyt szerdán délelőtt Siennában értesítette a Mussolini ellen tervezett merényletről és a merénylet letartóztatásáról. A király felhatalmazta a belügyminisztert, hogy fejezze ki Mussolininek legfelsőbb elismerését a merénylet megakadályozása fölött. Mussolini pénteken reggel gratuláló táviratot kapott a királytól, a trónörökösötől és az anyakirálynőtól. A miniszterelnököt Olaszország minden részéből elhalmozzák gratuláló táviratokkal.

Az egész országban végrehajtották ma a kormányzat az a rendeletét, mely szerint a szabadkőműves páholyokat és az egyesült szocialista párt szervezeteit fel kell oszlatni. A Voce Publica című lapot elkobozták, mert Egy állítólagos merénylet címmel írta meg a Mussolini ellen tervezett merénylet híret. Az Il Mondo nem jelent meg, az Il Mondo-t betiltották.

Olaszország kezdeményezte

Trieszt, november 7. A fasiszták tegnap este az Edinotvo szerkesztőségének és nyomdájának lerombolása után a Sera című lap szerkesztősége elé akartak vonulni, hogy azt is lerombolják, a rendőrség azonban megakadályozta. Behatoltak a fasiszták több vezető személyiség villájába és mindenütt nagyobb károkat okoztak.

Duca külügyminiszter expozíció a kisebbségekről

Bukarestből jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök lakásán tegnap értekezlet volt, amelyen a bírói fizetések rendezéséről tárgyaltak. Ezen az értekezleten akartak ugyanis békét teremteni Bratianu Vintila és Marzescu igazságügyi miniszter között.

Elhatározták, hogy a király 60-ik születésnapját legkésőbb december 10-ig meg fogják ünnepelni. Szó került a községi választásokról is és a kormány úgy döntött, hogy ha az ellenzék között létrejönne a kollaboráció egységes platformja, akkor a választást elhalasztják.

A szenátusban a főirati vita tegnap fejeződött be. Utolsó szónok Duca külügyminiszter volt, aki több mint két óra expozétát tartott. Részletes felvilágosítást nyújtott a kül- és belpolitikai helyzetről, azután a kisebbségi kérdésre tért át.

— A kisebbségeknek — mondotta Duca — nincs jobb védelmezőjük, mint ez a kormány és ez a párt. Mi meg vagyunk győződve arról, hogy

a kisebbségek jogait tisztelni kell, mert olyan nép fiai vagyunk, akik a maguk bórén tapasztalták, hogy erőszakkal elnemzetielleníteni nem lehet senkit. De uraim a kisebbségi kérdésnek más oldala is van. Mi megadjuk minden megillető jogát a kisebbségeknek, de megköveteljük, hogy legyenek loyálisak az állammal szemben, ne csináljanak irredezimust és ne használják fel a kisebbségi jogukat a kormány elleni agitációra.

Ezután arra az intervencióra tért át, amelyet Magyarország Genfben tett az erdélyi kisebbségek érdekében és tiltakozott mindenemű külföldi beavatkozás ellen.

A semmitűszék elutasította a nagyváradi katonikus püspökség felebbezését

Bukarestből jelentik, hogy a legfőbb semmitűszék tegnap foglalkozott a nagyváradi róm. kath. püspökség felebbezésével, amelyet az agrárbizottság egy sérelmesnek talált határozata ellen adtak be. Tudvalevő, hogy az agrárbizottság kevés kivétellel kismajátította a püspökség többtízezer holdnyi erdejét, amelyet már egy régebbi szerződéssel kitermelésre el is adtak. Az agrárbizottság ezt a kitermelést sem akarta engedélyezni és emiatt adták be a felebbezést a legfőbb semmitűszékhez, amely azonban jóváhagyta az agrárbizottság határozatát és a felebbezést elutasította.

Anghelescu miniszter és az egyetemi tanács konfliktusa

Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi köröket élénken foglalkoztatja az a konfliktus, amely a főváros egyetemi tanácsa és Anghelescu közoktatásügyi miniszter között tört ki. A miniszter ugyanis minden eszközzel el akarta venni a lehetőséget az érettségien megbukott diákok elől, hogy pályájukat folytathassák, vagyis beiratkozhatnak az egyetemre. Hogy ezt a célját elérje, még olyan intézkedéseket is foganatosított, melyek mélyen sértették az egyetemek autonómiáját. Körrendeletet adott ki a miniszter az összes egyetem tanácsaihoz, amelyben kategorikusan megtiltja, hogy az érettségien elbukott diákokat az egyetemekre, akár mint rendkívüli hallgatókat is felvehessék.

Elsőnek a bukaresti egyetem tanácsa volt az, aki sérelmesnek találta a miniszter ukázát és tegnap elies ülést tartottak ebben az ügyben. Megállapították, hogy a miniszter rendeletével mélyen belenyúlt az egyetem autonómiájába és mivel ezen rendelkezést törvénytelennek tartják, nem hajtják végre, illetve nem vészik azt tudomásul.

A miniszter és az egyetemi tanács között kitört konfliktust nagy érdeklődéssel kísérik tanügyi körökben.

Selyem fényű tuszor grenadin függőzre és ágyterítőre Hajnal & Rózsa cégnél, Sírada Jozsi Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám.

Két hónap alatt

10.000 vevő győződött meg

üzletünkben arról, hogy mi a legolcsóbb gyári árak mellett bocsátunk a t. vevőkönzésre rendelkezésére mindennemű ruházati cikkeket, u. m. **női és férfiszőveket, valódi szepességi vásznakat, saját gyárunkban készült paplanokat, kész férfikabátokat**

Nem számítjuk fel a részlet ürügye alatt a szokásos hasznos és kamatokat. **Győződjék meg!!**

Lukács & Co. Sír. Alexandrii 2.

Különleges ajánlat:

Alkalmi vétel folytán cca 5000 mtr **angol szövet**, melyből egy komplet férfi öltönyre és női kabáttra 3 mtr Mossó hirdetés készpénz **660"-, 3 hórá 695"-, 5 hórá 730"-**

Külföld

Habsburg Ottó miatt interpelláltak
a belgrádi kamarában

Belgrádból jelentik: Dr Zerjav, az önálló demokrata párt parlamenti képviselője, interpellációt intézett ma a külügyminiszterhez, hogy mit szándékozik a jugoszláv kormány tenni ama hirre, hogy Ma-

gyarországon Ottó visszatérését és királlyá való kikiáltását előkészítik. Zerjav Magyarország eme állítólagos lépésében a békeszerződés megsértéséi látja.

A kutyák többet jövedelmeznek Nagyváradnak,
mint az autók

Csupán a végső számadatok birtokában egyik e heti számunkban foglalkoztunk a városi taxákkal. Nem is így emelkedtek, bár koncedáltuk, hogy Benedek Aladár pénzügyi tanácsos a többi városokhoz képest, méltányos álláspontot képvisel, úgy tűnt fel, mintha az adósról energikusabban működött volna. Különösen az a látszat erősítette meg ezt a feltevést, hogy a költségvetési tételt a kivetett összeg cirka egymillió lejjel meghaladja.

Alkalmunk volt betekinteni a részleges taxatáblákba, amelynek az adatai szerint a kivetett összegek lényegesen nem haladják meg az 1923. évi t. így emelkedésről szó sincsen. Érdekesnek tartjuk felsorolni, hogy mit jövedelmeznek a kisebb taxák a városnak. Az összes taxák jövedelme 7.341.784 lei. A kereskedelmi, ipari és gyári helyiségek bére után a város részesedése 3.629.237 lei. A cégtáblák után 707.500 lei fizetnek, a kocsik és szekerek illetékei 178.500 lei. A nagyvárad autók után mindössze 61.707 leit szed a város, holott százezer leit irányzott elő. Ezzel szemben a kutyatartók több adót fizetnek, mert ezen a címen 111.590 leit róttak ki, 11.590 lejjel többet, mint a költségvetési előirányzat. Igaz is, hogy több kutya fut Nagyvárad utcáin, mint autó. Nemcsak az kerül pénzbe, ha valaki autóval jár, hanem az is, ha kutyával. Izlés dolga,

hogy ki melyiket szereti jobban. Van, aki a kutyát felszerelné egy autóval.

Fordítva valamivel ritkábban. Amiből arra lehet következtetni, hogy a kutya-taxa egy kicsit magas s az autók hozzáképest alacsony. A helyiséggel nem bíró utcai árusok 206.800 lei taxát fizetnek. A livrés inasok után nem szed illetéket a város, mert Széchenyi püspök halála óta nincs Nagyváradon livrés inas.

A múltkor cikkünkben hibáztattuk, hogy egy rokkant kiliárus évi négyszáz leit fizessen hatósági ellenőrzés címen. Erre a körülményre vonatkozólag Benedek Aladár pénzügyi tanácsos a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az utcai árusok illetékét a lege maximála állapítja meg, nem a város. Ennek a törvénynek az alapján szedi a város ezt az illetéket. Nem a maximális tételt, amely 500 lei, csupán 400 leit szabtuk ki ezen a címen, amely méltányos, napi egy lei és nem jelent megterhelést.

Erre az utolsó passzusra van csupán megjegyzésünk. A 400 lei, mint napi egy lei, tényleg nem látszik soknak, de mint 400 lei horribilis összeg. Ezért módot kellene adni, hogy ezt az összeget négy egyenlő részletben törlesszék le az egészen kis egzisztenciáik.

Megszűntettek egy buka-
resti diáklapot

Bukarestből jelentik: A katonai ügyesség felülgészette a Viața Univerzitară című diáklap megjelenését. A lap a progresszív diákok organuma volt és megindulásakor üdvözlő táviratot küldött az emberi jogokat védő ligának. A katonai ügyesség azzal vádolta a Viața Univerzitară-t, hogy támogatja a kommunista mozgalmakat. A kommunisták november 7-én, az orosz forradalom évfordulóján a rendőri hatóságok értesülése szerint, Románia több városában erőszakos mozgalmakat akartak szítani. Különösen az ifjúságokat ösztönítették felhasználni erre a célra. A rendőrség több helyen már ki-nyomtatott manifestumokat foglalt le a jelentések szerint Brassóban és két kommunista kurrirt letartóztattak. Nagyszomben pedig egy rakétát fedeztek fel, amelyben igen nagy mennyiségű kommunista rópiratok voltak elhelyezve.

Nagy selyemcsempészség
Budapesten

Budapestről jelentik: A budapesti államrendőrség olyan nagyszabású vámcsempészt jött a nyomára, amilyenre a sibilások legnagyobb virágzása idején sem volt példa. Egy budapesti cég, Fleischer és Kemény selyemkereskedők 15 láda, egyenként 150 kilogram selymet a hatóságok kiállításával a vámolás alól elvonták. Az állomáson ugyanis néhány büns tisztviselő segítségével a tranzitó árunk deklarált és selymet tartalmazó ládák helyébe silány posztót tartalmazó ládákat csempészték és így a selyem nem került vámolás alá. A kirovándó büntetés meghaladja a 4 milliárd magyar koronát. A rendőrség a kihallgatás során megállapította, hogy még több ilyen vámcsempészt, amelyet most már sikerülni fog leleplezni.

* Vámtarifája legújabb kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ár 80 lei.

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 3 órakor: Postás fiú és-huga, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 40.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Nagyságos asszony már látom valahol, vígjátékjúdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 0.

Vasárnap este fél 9 órakor: Dolly, operettjúdonság 8-szor. Sorozatszám 41.

Hétfo este: Csodaszarvas, bemutató, A) bérlet. Csak felnőtteknek. Sorozatszám 42. Bevezetőt tart Fekete Tivadar író.

Kedd délután fél 4 órakor: Dolly, operettjúdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 43.

Kedd este: Román előadás.

Szerda este: Kis huncut, operettjúdonság. Sorozatszám 44. Bérletjűznet.

Csütörtök este: Kis huncut, operettjúdonság 2-szor. A) bérlet. Sorozatszám 45.

Péntek este: Csodaszarvas, drámauidonság 2-szor. B) bérlet. Csak felnőtteknek. Sorozatszám 46.

Szombat délután fél 4 órakor: Öt órai vendég, vígjátékjúdonság, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 47.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután fél 4 órakor: Piros ruhás hölgy, operettjúdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 48.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfo este: Román előadás.

Kedd este: Kis huncut, operettjúdonság. B) bérlet. Sorozatszám 49.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdő árusítani a színházi pénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Dolly. Vasárnap este kerül még színre a szezon első slágeroperettje, a Dolly azokkal a főszerepekben, akik eddig hét előadásra a legteljesebb sikert biztosították ennek a nagyszerű darabnak. A Dolly vasárnap esti előadása az elővétel után itélve, szorongásig tölt nézőtér előtt fog lefolyni.

— Hétfo lesz a Csodaszarvas premierje. Még meg sem történt a Csodaszarvas című világhírű dráma bemutató előadása, a színházi közönség véleménye már is két irányban alakult

ki arról a problémáról, amelyet ez a nagyszínű felvett. A többség véleménye az, hogy Csodaszarvas szerzője az első Shakespeare, aki bátran és őszintén meg meri mondani véleményét a férfi tudat alatti érzéseiről a nője szemben és igen nagy szolgálatot tesz ezzel felvilágosító munkájával a társadalomnak. Érdekes mesejű és cselekményű dráma mind bizonyos a szenzáció erejével fog hatni, arhez nagyban járul hozzá a kitűnő előadás, meben L. Hollós Juci, Benes Ilona, Simon Sári, mon Ica, Darvas, Stoll, Madas, Sós és Berevesnek részt. A Csodaszarvas Lengyel Vilh modern felfogással rendezi, az előadás előtt dig Fekete Tivadar tart bevezetőt. A Csodaszarvas hétfo A), pénteken B) bérletben ke szinre.

— Készül a legközelebbi operettjúdons. Szerda este mutatja be az operettjúdons. Kis huncut című kitűnő operettjúdonságot, amfordulatos jeleneteivel és nagyszerű muzsikával igen nagy sikert fog aratni. A Kis huncutban Bellák Aranka, Simon Évi, Petróczy Al Páger, Tompos, Madas, Stoll, Bereng és Sós jnak kitűnő szerepekhöz. Az operettjúdons mely szerdán bérletben kívül, csütörtökön kedden B) bérletben kerül színre Hetényi főre dező kitűnő rendezésében megy. A darab tvebb ismertetésére még rátérünk.

Heti műsor a Heyman-színházban

Vasárnap: „Romola” 11 felvonásos fil egy részben, főszereplők: Lilan Gish és rothij Gish.

Hétfo: Ugyanaz.

Kedd: Ugyanaz.

Szerda: Ugyanaz.

Helyárak: 30, 20, 18, 15 és 10 lei.

— „Romola” Ma lesz a „Romola” mutató előadása. E csodálatos szép felvétel, érdekes témájú, világláger négy rpon keresztül játssza a Heyman-színház. filmet a leghíresebb filmrendező Henry K rendezte, a tömegjelenések nem a szoknyos emberscsoportozatok, hanem mest beállításban korhűek és igazak. A „Romol minden felvonása érdekfeszítő és hatalm alkotás, ezért vitte el az idei szezonban első díjat Londonban, Párisban és Newyoban a „Romola”-film. Ma az előadások ke dete 3, 5, 7 és 9 óra; hétfo, kedden, szerd 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az előadások.

Bőrbuitorok

hencerek, valamint rugányos ágy-
betelek. Kapható és megrendel-
hető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál
Strada Alea Emanuel Gojdu (Deák Ferenc-u) 1.

NYILTÉR

Értesitem a t. közönséget, hogy asztal műhelyemet Str. Mărăști (Lázár Vilmos-u.) szám alól Str. Cogălniceanu (Várady Zsigmond utca) 13. szám alá helyeztem át.

Birténbinder

Az összes államokban szabadalom bejelentve
Vigvázat új életképes. Vigvázat
szabad ipar, rövid időn belül megtanulható a

Pittrofín

a legjobb és legolcsóbb Gummitalp rendszer

A találmány egy vegyi módszer, mely a bőr zsirtalanítása következtében a hideg vulkanizálást lehetővé teszi. — Öreg autótömlőkből a legegységesebb női és férfi, ugymint a legnehezebb turista és vadász cipőtalp készül, de ujjatész mindenféle ócska cipőt is. — Engedélyek városok vagy kerületenkint eladjuk. Érdeklődők és vevők minden kéressel és ajánlatlér forduljanak a

Pittrofín

romániai vezérképviselőhez, Oradea,
Str. Delavrancea 6.

Estély Cantacuzino hercegnőnél

Cantacuzino hercegasszony estélyénél aligha ak még fényesebb Bukarestben. A Calea Victoriei kétemeletes palota ablakai messze sugározták a világosságot a szép, enyhe októberi éjszakába. A kinty előtt már esti kilenc órákor gyülekeztek a nagy autók, címeres fogatok. A livrés inasok alig gördtek lesegíteni a vesztibülben a szőrmebundákat, nyugt erő belépőket az érkező hölgyek vállairól. A fogadóteremben a toalettek káprázatos színpompája hullámozott. Egy másutt jelentek meg Ardeleanu miniszter, Säulescu miniszter és a holland követ feleségeikkel, Dr Ramniceanu asszony, városi főnököse, a főváros szociális ügyosztályának vezetője, Cerkez asszony, Calypso Botez asszony, a román nők nemzeti tanácsának elnöke, Iorga, Avram miniszter és neje, Bratianu Ionelne, Duca külügyminiszter felesége, a belga követ, a Lahovari, Cica, Stirbey, Racovija. Cantacuzino hercegi család számos tagja. Röviddel tíz óra előtt érkezett Adrian Popescu miniszter nejevel, Oana a királyné és

Petalá tábornok

hadserg-főfelügyelő, akit az erdélyi kisebbségek ügyei kivétel nélkül nagy melegséggel üdvözöltek. A generális éveken át élt Kolozsváron, ahol pártatlan igazságosságával, mely emberbaráti érzületével és nobilitásával osztatlan tiszteletet vívott ki magának. A kolozsvári hölgyek mesélik, hogy nem lehet hozzá olyan panasszal, kérelemmel fordulni, melyben ne a legnagyobb készséggel és udvariassággal igyekezett volna azonnal segíteni. Mikor Bukarestbe költözött, szinte meggyászolták és pedig fő sorban a város kisebbségi polgárai, akik húsnas lelki pártfogót veszítettek el benne.

A kongresszus napjai alatt a tábornok valóságos lekötelezte a magyar kiküldött hölgyeket ezer kedves, apró figyelmességgel s Ofélsége a Királynő kérdéseire is nyíltan kijelentette a cercla alkalmával: — Örülök Felső, hogy régi barátaimat itt látom viszont...

Cantacuzino hercegnő

A legitímabb és legértékesebb asszonyi típus ez az előékeny, temperamentumos hölgy, egyike a román arisztokrácia legvonzóbb nőtagjainak. Az estélyen a ház hölgyrokonával együtt pártatlan vendégszeretettel üdvözölte az érkező vendégeket és személyesen ügyelt föl arra, hogy meghívottjai egy-egy jó érezték magukat.

Fekete, csillogó szemeiből nagy intelligencia sugárzik, homloka és álla pedig csupa akarat, csupa energia. A politika kiválóan érdekli. Elszántságára jellemző az a kis história, melyet a román hölgyek meséltek el róla a magyar vendégeknek.

A háború idejében történt, a német megszállás ekövetkeztével. A fővárosba bevonult Mackensen tábornagy. A lakosságon csüggedés és reménytelenség lett urrá. Az utcákon csak siető, aggodalmas arcú embereket lehetett látni és biztató sugár nemillant sehonnét se. Cantacuzino asszonyt azonban az általános levertség napjaiban sem hagyta el bámulatos lelki ereje. Bátorító felhívásokat szövegezett, melyeket plakátokra nyomtatott, hogy azok segítségével öntönné önzalmat, reményt a kérésbe-
settebbe.

A plakátok el is készültek, de... nem akadt egyetlen vakmerő vállalkozó se arra, hogy a felhívásokat a hirdetőtáblákra ki is függessze. Az erőslelkű asszony erre magához vette a plakátokat, az anyes vödör, ecsetet s egyik éjszakáról hajnalra kelve ő maga ragasztotta ki a buzdító plakátokat a megszállott főváros házfalaira...

Igy beszél a fáma Bukarestben...

Zombory László

szentszéki tanácsnok markáns alakja mellett sem lehet szótlan elhaladni. Az a pártatlan gondos sziveség, melyet a magyar küldöttség hölgyei iránt lépten-nyomon tanúsított, szinte nélkülözhetetlenné tette. Kitfoghatatlan volt az előzékenységeiben. Ő kalauzolta a járattal asszonyokat, ő nyújtott fölvilágosításokat, ő mutatta be a politikai s szellemi élet ki-
válóságait és ő kommentálta a város nevezetességeit is. Az udvari fogadtatásnál a Királynő elsősorban is mint régi kedves ismerősét köszöntötte.

Dr Husar Olga

ukrán hölgy, a kongresszus egyik legvonzóbb egyénisége volt. Alacsony, szőke, gyermek-arcu, molett nő, aki egy millió ukrán képviselt... Memorandumát szűkszavuan adta elő, de mikor az értekezlet másnapján a hangulat már közvetlenebbé melegeedett és a beszédek, szabad előadások megkezdődtek: ő is szólamra emelkedett. Nem készült előre, rögtön-

zött. Főlemelt ujjal, elragadó, gyermekes bájjal fenyegetett Cantacuzino asszonyra s úgy csicsereggett vele, mint valami kicsiny gyermekkel:

—... Jól van madam, amit önök tettek, az igen-igen szép volt és a nagyszerű ígéretek, melyeket kaptunk, boldogsággal is töltöttek el bennünket, de ám mi megnézzük majd, hogy mennyi válik valóra belőlük és figyelni fogjuk ám önöket mind, onnan hazulról! Mi megtanuljuk, jól a román nyelvet, de a magunkét se akarjuk ám elfelejteni, mert nekünk is kedves az anyanyelvünk, nem csak a magyar meg a szász asszonyoknak. Ugy nézzenek rám kérem, hogy én itt egymagam az egész ukrán nép vagyok... Egymillió ukrán! Bizony Madame!

A kongresszus résztvevői elragadtatva keltek föl helyeikről és spontán rokonszenvenvel ölelték össze-vissza az egymillios szőke ukrán nemzetet...

Husar Olga dr egy csapásra a kongresszus becézett kedvence lett.

Estélyi toalettek

Cantacuzino asszony soirétán a fényesnél-fényesebb ruha-kreációk megszámlálhatatlanja vonult föl. A párisi és bukaresti szalonok költeményei közt a szász hölgyek vagyont érő ékszerei csillogtak a káprázatos fényű nemzeti viseletben. Később, az udvari recepciónál a Királynő maga is meglepődött a pazar színpompán és az egyik szász küldöttnél érdeklődött az egyes öltözetdarabok neve, készítése módja iránt.

Cantacuzino asszony fekete selyem estélyi ruhát viselt, méregzöld toll és tüllszissal. Kezében egyetlen dísztől struccból készült legyezőt hordott, Ghica hercegnő nehéz, uszályos fehér selyem öltözetben jelent meg, a decoletagot nagyszemű igazgyöngy fűzér tartotta a vállakon. Bronzszőke haját briliánsokkal és igazgyöngyökkel kirakott diadém övezte; vállán fehér tüll átvett. Botez asszony világos heliotrop-színű sima selyem toalettet hordott, minden díszt nélkül. Cantacuzino hercegasszony sárga cserecserepiros, aranycsipkével átvont krepdechine ruhában lüldökölt, melyet csincilla-prém szegélyezett.

A magyar hölgyek közt is nem egy meglepő toalettet látni. Dr Borbélyné kolozsvári kiküldött ezüstbrokát, szőrmével gazdagon díszített ruhája mellett Dr Balla Györgyné káprázatos estélyi öltözetet reprezentált. Gróf Bethlen Györgyné méltóságos alakja és Bethlen Mária grófnő fekete selyemben, nobilisan egyszerűen. Dr Koppichné világos sárga chrépe maroquin öltözetét mindenki megnézi, de se szeri, se száma rajtuk kívül még a szemkápáraztató toaletteknek.

A recepció külsőségei

Az udvari fogadtatásnál a román előkelőségek két oldalt sorfalat állva várták érdeklődve a küldöttség fölvonulását. Még nagyobb fényűzésre, színpompára van mindenki elkészülve.

A szász hölgyek előbb érkeztek, előbb is vonultak föl a fogadóterembe. Válogatott szépségismét pompás nemzeti viseletben. Szinte roskadoz, nak az ékszerek és drágaságok sulya alatt. Épp így a többiek is.

A magyar asszonyok legutoljára jönnek — talpig feketében mind. A selymek méltóságos komoly színét nem tartkítja egyetlen színfoltocska, egyetlen szalagsz sem. A kalap is fekete bársony. Komolyan, némán haladnak át az érdeklődők közt s elfoglalják helyüket vezetőjük, Bethlen Györgyné grófnő mellett, aki egyedül visel hamuszürke színű toalettet.

Felejtetetlenül szép mozzanata volt a fogadtatásnak az erdélyi zsidó hölgyküldöttség nemes gesztusa, mellyel a magyar delegációhoz csatlakozott s azzal magát mindenben azonosnak és egysegiesnek jelentette ki. Ez a történelmi jelentőségű kívánság őszinte örömet és spontán szeretetet váltott ki az összes megbízottakból s a felsorakozás rendezésénél hibátlanul meg is valósult. A Felső megjelentekor magyar és zsidó válság magyar asszonyok szorosan és semmi jel áttal et nem külön-bőlvetve álltak sorfalat, ugyanugy feketében, ugyanazt a reményektől, vagyaktól fűtte, mint másvalós magyar kisebbségi sorsosaik. Sőt, a zsidó hölgyküldöttség ennek az összetartozandóságnak bátor és nyílt vallomástételét is adta előszóban a Királynő előtt, akit ez a nemes ösztönesség láthatólag igen megragadott.

A fogadtatás után a hölgyek egymás közé elegyedve indultak el közös utjukra.

P. Gulácsy Irén.

Közismert

hogy női- és férfi szövetek, vásznak, sifonok, zefírek, zsebkendők, selymek s minden hasonló cikkek legmegbízhatóbban kaphatók a

Glücksman cégneél
Piața Unirii — Szt. László-tér

Nagy választék **női kabátokban**
legolcsóbb árak.

„Modell” áruház
Strada Vlahula (volt Szent János-utca) 6. szám alatt.

BŐRGARNITURÁK
hencserek, madracok, rendelésre és készen is kaphatók
GIDALI MANÓ
kárpos, Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 2.

Mélyen leszállítottósi reklámok

HAAS LIPÓT
LINOLEUM
és szőnyegkülönlegességi áruházában,
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárolhat

Főlerakat:

ORADEA-MARE
Bul. Reg Ferdinand 5.
Lerakatok: **CLUJ, TIMISOARA**
Legjobb gyártmányú hó- és
sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő L. 330
Női hócipő lei 560 Férfi hócipő L. 870
Felöltőszertű gummikabátok

a legnagyobb választékban, elegáns fazonban Lei 900 -tól

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban
80 cm. széles mtr. Lei 100—
100 cm. széles mtr. Lei 125—
115 cm. széles mtr. Lei 145—

Bőrvászon

Kárposok, kocsi gyártók és könyvkötők részére nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115-től.

Linoleum

szébbnél-szebb mintákban
70 centiméter széles Lei 150—
90 centiméter széles Lei 190—

Padióbevonásra miniatúrozott,
vagy parkettinoleum 200 cm.
széles négyzetmé-
terenként — Lei 210—

Kapható 250—300 cm. szélességben is

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98—
90 cm. széles Lei 149—
„Agvelő” szőnyeg „Bucle” Lei 145—
Ottomán-takaro „Karamanie” Lei 1230—
Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x300 méretben, nagyon szép mintákban Lei 1330—

Plüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 — Lei 4300
Legprimább minőségű plüschszőnyeg mtr. 515

Fűgöny

szébbnél-szebb mintákban — Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, lábtörők, mindenféle gummiaruk, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Megérkeztek az őszi- és téli **DARABONT & SZIKSZAY** uri-szabók, — Ferdinand
legszebb divatujdonságainak Király-ut, uj plébánia palota.

Társadalmi problémák

Úri leányok a színpadon

II.

Mielőtt a múlt vasárnapi számban leadott cik-
kem folytatásán, korrígálnom kell azt. Nevezetesen
Mayr Margit még nem megy színpadra, hanem egyelőre
mint hangverseny énekesnő fog a közönség előtt meg-
jelenni. Nagyváradon november 18-án a Kath.
Körben amikor pedig néhány operában fog játszani
valamelyik erdélyi színpadon. A nagyon tehetséges
koncert-énekesnő budapesti vizsgája után először
lép most a dobogóra önálló koncerttel. A maga-
sabb iskolákon rég tud van. Diplomája, tehetsége
és főképpen az, hogy az egyetlen althangu koncert-
énekesnő Erdély területén — talán nem prepu-
dikált helytelenül — ha azt mondjuk, hogy szép
jövőt ígérnek neki.

Adós maradtam a cikksorozat első mondatá-
ban felvetett arra a kérdésre, hogy a színpadra,
színiiskolából ment társasági lányok megmarad-
hatnak-e tovább is a társasági leányok barátnői
sorában.

Eddigi soraim tendenciája már magában fog-
lalja ugyan az igenlő választ, azonban szükségét
érzem a meggyőző indokolásnak:

A polgári konzervatív gondolkodás más szem-
mel nézi a színpadot és nehezen hajlik meg egy-
szerű példák előtt, mint Fedák Sári és a hozzá
használt társasági szülőkől származott szülők
gyermekének ragyogó karrierje előtt. Az opera-
énekesnők előtt meghajlik, azokat külön kasztba
sorozza a dráma és az operett művészeitől. Talán
a magasabb képzettség tekintélye lendíti le fejével
a kalapot, nem látva azt, hogy művész és művész
között — ha igazán az — nincsen különbség és
nem is minden operaénekesnő Jeritza Mária. Hiába
tergetnek ezt a kérdést az már így van leideg-
zódva a társadalmi adottságok köze, amelyek ne-
hezebben ingathatók meg mint a mont kverst.

Es hogy én mégis, ha nem is megengedni, de
jobb belátásra bírni igyekszem azt a társadalmi el-
fogultságot, ami a polgári háztalálakban a színpad-
dal szemben ágaskodik, hanem azt nemcsak a
magyar művészettel szemben érzett rajongásból,
hanem a polgári társadalommal szemben érzett kö-
teles jóindulatból.

Nem győzőm eléggé hangoztatni, hogy a szí-
npad melyre akármilyen forró is, a komoly, nehéz
és oadaó munka színtere. A könnyelműség csak
annyiban tartozik hozzá, hogy a színész éppen nagy
elfoglaltsága mellett nem ér rá saját maga gon-
dozásával eléggé törődni, éppen ezért a legtöbbje
jóvedelmét sem tudja egy polgári ház gondossága-
val beosztani, minden idejét, idejét lefoglalja a
tanulás, a reggeltől késő délutáni tartó próbák,
a játékok, szerepek átgondolása, áttanulmányozása, úgy
hogy nincs az a polgári elfoglaltság, amely oly
keves szórakozást, pihenőt nyújtana mint a színész
élete.

En a régebbi, háborúelőtti színészgenerációról
beszélnek, mikor azt mondom, hogy még a legköze-
pesebb tehetségű színész is a színpadra vitt s ott
tartott a művészet iránti rajongás és semmi más,
legyen ha férfi, vagy nő.

Az új generációról, melyet példaképpen állít
előnk az egyetlen erdélyi színiiskola, a Hetényi
Dömény Elemér iskolája — sajnos mindaz nem
mondható el. Hetényit én akarom kibátítani, ő
próbálkozik, de hogy az iskolát más alapelvekre
kell fektetni ez kétségtelen, mert különben éppen
az erdélyi magyar színészet valja kárát a jóindu-
latnak.

A multban nőtől, férfitől megkövetelték a színi-
iskolák négy középiskolai végzettséget. Ez az
abécéje a színpadnak. Ennek a négy középiskolá-
nak tudományát nem lehet pótolni semmiféle színi-
iskolai oktatással és hogy a született rátermettség
sem elegendő, mutatja a Dajka Margit esete. Dajka
Margit született tehetségnek mutatkozott. Az is az
egyetlen volt a szép számú színiiskolából, akit el-
fogadott a kolozsvári színház, tehát első lépésével
valamire vitte. Azonban az ígéretet nem váltotta
be, úgy ahogy remélték. Tehetség lesz belőle egy
igen jó komikáné, de csak közepes méretek sze-
rint, valami hiányzik, amit a színiiskola nem tudott
pótolni.

Az első színiiskola még adott néhány nőt mint
Galfy Anna, de a mult évi iskola növendékei kö-
zül csak Lendvai Imre váltott: be színésznek, a
többi kórta maradt. A nők közül egy sem vál-
lott be.

Ha az okot keressük nem tudjuk feltalálni
másban, mint abban, hogy Hetényi nem válogat.
Aki jelentkezik felveszi, ha befizeti a 800 lei havi
tandiját. Így következnek az olyan jelenetek a
vizsgán, hogy a szalontai leány nem tudja ki volt
Arany János. Es ebből lehet valaha is olyan szí-
nész, aki városi színpadon megállja a helyét?

Nem akarom feszegetni, hogy mennyire nem
válogatott Hetényi, jelentkező növendékei között,
mert senkit sérteni nem akarok. Tudom azt az el-
lenvetést én is amit nekem tettek, hogy a színpad
nem zárda, de viszont nem is olyan jellegű ház,
amivé lealacsonyíthatják, ha a válogatást kihagyják
a programból. Ez a város még szűk körű ahhoz,
hogy az emberek ne lássanak s ne ismerjenek
mindenkit, aki az utcán jár.

A színészet az a pálya amelyhez intelligencia
kell. Ezt kell szem előtt tartani, enélkül a színi-
iskola hivatását meg sem közelíti.

Es mi akar lenni a színiiskola Erdély terüle-
tein? Az ugyebár, hogy utánpótlást adjon a szí-
npadnak, friss erőket, amit nem lehet Magyarorszá-
ból szállítani. A színiiskola Nagyváradon ennek a
feladatának nem felel meg. Utánpótlást nem ad.
Távolról sem. Sőt nivót ronthat, súlyosbíthat az
öltözök színvonalát, ahol soha olyan társalgás nem
fojt mint ma. Ezt a színészek parancsolják, akik
megbotránkoznak a „színiönvendékek” magavisele-
tén s azon a modoron amivel a színház a táján
belül viselkednek.

Voltak színészek, színésznők akik sokat meg-
engedtek magoknak a próbákon, amiről híres Jä-
szai Mari is, de ezek megengedhették magoknak,
amit épen akartak. Elhiszem, hogy Hetényi szán-
dékában az utánpótlás reményeire a vezérő vo-
nal, azonban a dolog ebben az évben nagyon
mellekvágányra terelődik. Ő jobban tudja mint én
ha körülnéz s mérleget egy kicsit a jövőendő csillag
csemetéi között.

Es most jön ismét a polgári társadalom gyer-
mekeire, a társasági ifjúságra a sor. Ha ők nem
távolodnának el a színpadtól, a színiiskola növ-
endékei között nem kellene válogatás nélkül keres-
gélni, próbálgatni az utánpótlást. Hetényi, Tóth,
Lengyel Vilmos, akik közül az utóbbi kettő privát
oktatással foglalkozik, biztosan kiválóbb színész-
generációt tudnának teremteni, mint az eddigi példa
mutatja. A zene kultúrában már jártas középiskolai
végzettségű leányok és fiúk közül a rátermettek,
tehetségesek tudnák nyújtani azt az utánpótlást,
amire az erdélyi magyar művészetnek szüksége
van és a színpadon való megjelenésük elzárna az
ajtót azok elől, akik nem oda valók. Ma csak
gyenge statisza személyzetet produkál általában a
jelenlegi színiiskola és nem emeli a színönvendék
szónak régebbi értelemben vett presztízsét. Nem
egy kiváló uriember van Nagyváradon, aki fiatal
korában főgimnáziumi vagy real végzettség után
próbálkozott a színpaddal. A régi levegőt kell
visszateremteni a színház környékére, tenni valamit
a színházak jövő generációja érdekében, olyat ami
egészséges fejlődést indít az új erdélyi színész
generáció ereibe.

Ezzel a témával azonban nemcsak a színházak
arra hivatott emberei, de az iskolák tanárai és ta-
nárjai, a zene pedagógiával foglalkozók kell, hogy
komolyan foglalkozzanak, annál is inkább, mert
olyan társadalmi osztályok egyes gyermekeinek
juttathatnak kenyeret, amely előtt a jövőendő kilá-
tástalan,
P. Gy.

Cipész, Csizmadia Urak!

Gen. Hoiban (Széles) - u. 12. sz. a.

bőrüzletiem megnyitott

Ugyanitt cipőfelszerelési Géorgescu Pál úr vezetésével, mérték után.

Régi Béla

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Torna cipők
kiárúsítás miatt mélyen le-
szállított árban kaphatók

HAAS
LIPOT **LINOLEUM** gyári fő-
raktárába
ORADEA-MARE
Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

NŐIKABÁTOT

most vásároljon,
most olcsóbban vásárolhat!
most a választék nagy
most sok pénzt takarít meg

Elegáns kabátok
már 950 leittől kezdve.

HEVESI női divatruházában,
Strada Nic. Jorgo (Zöldfa-utca) 8. sz.
Cimre uguelien!

Ezüstözést, nickellezést

hócipő és kalucsn
javítást, ugyszintén
varrógép és kerék-
pár javításokat ju-
tányosan eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-Mare

Kéztyű tisztítást és javítást, va-
lamint minden
nemű bőrűk tisztítását szakszerűen teljesít
KEPES ELEK orvosi kötszerész Sas-passagén

Argaman, tapestra, velvet szőnyegek, abge-
past és futó, valamint spárka sző-
nyegekben a legnagyobb raktár

Leimer Márton ri-nál

Evtizedes tanulmányutam
világárookban garancia arra, hogy angol és franciá
uri-szabóságom
a legkényesebb igényt is kielégíti. Elfogadható árak
Angol szövegek raktáron!
Kenéz Ferenc

Strada Clorogariu (Vri-utca) 29. szám. — Gimnáziummal szemben.

ZSOLDOS

tanintézet

Budapest, VII, Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124—47.

Magyarország legné-
gyes, legismertebb elő-
készítő intézete. A leg-
jobb sikerrel készült
elő középiskolai ma-
gánvizsgákra, eretis-
gírevidékieket is. Rész-
teljesírt kedvezmény
teljes anyagi felelősség

Autogénhegesztési munkáit
ne vigye kontároknak, sem másodkébe csinál-
tatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja
Örlei és Fiedler
autogénhegesztő és fémparteipelnél, ahol minden
e fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Str.
Episcopul Radu (Szaroveszky-utca) 9. szám alatt

Torna cipő:

31-től 35-ig — — Lei 130
36-tól 42-ig — — Lei 155
43-tól 46-ig — — Lei 185

Bota György főigazgató a kölcsönös megértésről és a kisebbségi kulturáról

Bota György igazgatót, mint megírták, a közoktatásügyi miniszter nagyváradi kerületi főigazgatóvá nevezte ki. Az új igazgató tegnap elfoglalta állását s mi felbressük ez alkalommal, hogy ebben az állásban, amely a kisebbségi tanintézetekre olyan nagyfontosságú, milyen szempontok szerint intézi a közoktatás ügyeit. Bota György, mint tanárii elég jelét adta a pedagógia irányítására való képességének s mint újságíró a publicisztikában, magasabbrendű gondolkodásáról adott bizonyosságot a közkeletű vezércikkeiben. Ezek az írások még nem voltak hagyományok a nyilvánosság területén, mert elfogulatlan, a megértésre törekvő gondolkodás csillogott bennük az olvasó felé, szívesen az őszinteséggel, amely a kulturális együttműködés érdekében nem használ rájátszást. Kinevezése tehát megértéssel járt, mert személye, múltja s mentalitása azt a feltevést erősíti meg, hogy az ő igazgatósága alatt a tanári karban nem fordulnak elő a közelmúltban történt botrányok, az iskola tehát teljesen és tisztán a jövő nemzedék tanításának s szellemi fejlesztésének lesz színhelye.

Bota György főigazgató érdekesen körönlazta azokat a principiumokat, amelyek szerint fogják tevékenységében.

— A kinevezést, mondotta, elfogadom, mert elég erős érzék magamban, hogy a közoktatást a lehető legmagasabb színvonalon tarthatom. Programomat kérdi? röviden válaszolok:

Legyen itt ezután is igazi kultúra, legyen testvériség és kölcsönös megértés, hogy minden román polgár otthon legyen Romániában.

A törvényeket tehát szellemük és céljuk szerint fogom végrehajtani, a rendeletektől, ha szükséges, fel fogom a miniszteriumot világosítani, hogy azoknak várható hatása mennyiben fedi az állam érdekeit. Aki nekem valami sérelme, vagy kívánsága, vagy baja van, hozzam fordulhat. A célom a közoktatás intézkedéseivel az érdekelteket kibékíteni, megnyugvást teremteni az iskola körében, a legnagyobb befolyása van a társ-

falai között, mert a közoktatás az első feladatom fejlődésére. Nem azért jöttem, hogy egy nagy pozíciót foglaljak el, hanem azt akartam, hogy megfelelő munkát kapjak. Az igazi pozíció nem kívül, hanem bent a lélekben van. Az ember szenteli fel a helyét, s nem a hely teszi az embert.

Ismétlem, ha szükség lesz rá, nem csak írásban ismertetem az egyes kérdéseket a miniszteriummal, hanem Bukarestbe utazom s ott először adok felvilágosítást. A Goiduliceumban teljes a rend. Én közvetlenül szerettem tudomást arról, hogy milyen értékes és felsőbbrendű emberek az ott működő tanárok s megfelelnek hivatásuknak. A tanári kar legjobb elemei ők, a közművelődés harcosai, akik a megértésben dolgoznak.

Engem nem kell kérni arra, hogy a kisebbségi érdekeket vegyem pártfogásomba. Én tudom, mit jelent a kisebbségi kultúra Romániára s én megérttem a kultúrtörökvéseket. A fák nagyra nőnek és lombzataikkal érintik egymást odafent. A kultúráknak is így kell lenni, fent érintkezhetnek egymással a magasban.

Ezek az én principiumaim...

Menyasszonyi kelengyék tervszerű készítését és összeállítását a legjobb anyagból
Hajnal és Rózsa cégnél
szerezhetjük be.

Két új utcát nyitnak a Ferdinand-körútra

A tanács utasítása alapján a főmérnöki hivatal hosszabb ideje foglalkozik két érdekes utcanívítási tervvel. A mérnöki koncepció, a tervrajz már teljesen kész is van s a következő:

két első azakaszán kilencméteres utca torkollik be a Szaroveszky-utcából. Az egyik körül haladja az Irgamas-rend telkének a határát és a Klobusitzky-háznál kieri a Ferdinand-körut. A másik a gyermekkorházánál indul és a Steiner-péksütőde mellett nyílik ki a Regele Ferdinand (Rákóczi)-utra.

Ez az érdekes kombinatív lehetőség még itt nem áll meg. A két új utca egyenes folytatással ugyanis beletorkollana a Strada Tribunalului-ba, a volt Verbóczy-utca, mely már zsák-utca. Ezzel az utca-tervezéssel egészen felfrissülne az érdekelt városrész vérkeringése és a város szívében lehetősége nyílna új utcatorok építésének.

A tanács a legnagyobb ambícióval kíséri az előzetes munkálatokat, mely a lakosság szimpátiájával is mindenképpen találkozhat. Annál is inkább, mert ezek a telkek olyan gazdaságilag erős kezében vannak, hogy az utcanyitásokkal párhuzamosan telekértékelkedés természetes folyamánakép kötelezhető lehetnének arra, hogy az új frontális építkezési lehetőségeket határidőn belül felhasználják.

Harisnya, keztü, selyemsál nagy választékban Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

Gyöngyösi ridikülök nagyon olcsón a „DOR”-ban, Reg. Ferdinand 16.

Apolló mozgószínház

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Világcsaló

Kitűnő kalandfilm 7 felvonásban. — A főszerepben: Bánky Vilma.

Ezt megelőzi egy kitűnő 2 felv. Mack Sennet burleszk

Feledés*

Írta: Z. SANDU

Megható szomorú dal zendül ki a csobogásból a kristálytisza kis pataknak, amely fűgér eszkezik le a rásinari hegyekről és ügyesen lopódzik át a Dumbra-erdőn. A kis patak szökdecselő hullámai ezt a dalt a halálosan sebesült ember ajkáról lesték el, aki a Dumbra-erde alatt utolsó dalát énekli, azt a dalt, a mellyel bucsuzik a világ ragyogásától: „Szép voltam és szerettem az életet és most meg kell halnom. Látom, amint a csillagok sziporkáznak az égen és hallom, amint a földön zúg az erdő. Meg fogok hallni és a csillagok tovább is csak sziporkázni fognak és tovább is zúgni fog az erdő és senki sem fogja tudni, hogy én meghaltam, hogy engem, aki szerettem az életet, O elhagyott. És a virágok, amiket le akartam szakítani, hogy feldissem magamat és a szerető, akinek büszkeségét meg akartam törni, hogy megértsem: miért adta nekem az Isten életet,

* Ez a hangulatos költői erőtű írás Z. Sandu román író „Rugaciunile Kremii” c. könyvében jelent meg és onnan fordítottuk le halottak napjának aktualitásából. A cikknek érdekességét természetesen fokozza az, hogy Z. Sandu tulajdonképpen dr. Regman Miklós író neve, akinek irodalmi munkásságát eddig nyolc értékes kötet jelzi.

— ez a szerető és ezek a virágok siratnak majd, amíg siratnak — s aztán ellejejenek.” (Parvan.)

Ó, de minékünk, akiket leigázott a könnyen szerzett pénz imádata s akik egyre szélesebb hatalomra és dicsőségre szomjazunk, — nekünk nincs már időnk, hogy behatoljunk a csermely csobogásának oly tiszta értelmébe, — a csermelyébe, amely a Dumbra-erdő csilgájában nyugvó névtelen hősök temetőjét öntözi!

És kicsinyes, mesterkelt akarásaink nem visznek többé bennünket ama helyek felé, ahova oly sok szép ifjú, ragyogó reményekkel ékeskedő élet leszállott.

És nem tudjuk megérteni az imákkal csilgított dorgálást, ami a hősök sirhantja alól kihallatszik:

„Sirunkon nem nő virág és nem áll rajta jel: egyedül, elleledten, elhagyottan, mi a harc-terek százeire, mi vértanúk hadserege, kérünk emlékeztet, kérünk könnyebbülést.”

Igen, súlyosan nehezedik rájuk a feledés, a mely egyre szélesebben teríti szét szárnyát a holnap gondjaiban örlődő agyunkra. És a temető egyre pusztulnak az áruló gyom kíméletlen ellenséges rohama alatt. Mert a gyom szinte elárulja, mennyire nem tudunk mi őszintén szeretni. Ha igazán szeretnénk, nem felejtenék. És... „mily szomorú, hogy tudunk feledni! A virágok nem felejtenei: megőlelik a száraz leveleket és mint valami emlékháttal, felékesítik magukat velük.”

A temetők, amiket kikezdezt a dudva, a száz meg száz magányos, elhagyott sir, — azoké „akik lépésről-lépésre hullottak el, hogy gyöngéd, áldozatos testük legyen a jele annak: minden hegyet, minden patakot, minden erdőt hogyan védtek” s ez a legkiáltóbb bizonyíték arra, hogy nem tudunk szeretni mást, csak önmagunkat, csak oly elvakult szenvedélyeinket.”

És mily szomorú, hogy feledhetjük a halottakat, akik nekünk ajándékozták a jövőt. Mi szeretjük a jó életet, míg ők dacoltak az éhséggel. Mi lusták voltunk, ők meg halálra fáradtak. Mi a hiúság és az önzés gyerekeségeivel akarunk dicsőségre szert tenni, ők pedig megmutatták nekünk, hogy nincs más dicsőség, csak az, ha életünket másokért áldozatul hozzuk. Ugaron, hegyzszakadékokban, utszeli árokokban pusztultak el névtelenül, harangszó nélkül, fejüknél nem volt kereszt, könnyet nem hullajtott értük senki, az örök emlékezés dalát senki sem zengte felettük” (Parvan), mi pedig palotákat építünk és dicsőséget kovacsolunk magunknak abból, hogy őket feledjük.

Miért is ne tudnók feledni az ő helyükben a vizsálat és a káromlást, miért ne feledhetnők a pokolszülte ördögi tetteket és vágyakat? Miért is ne ékesíthetnők magunkat a tiszta szeretet adományaival? Akkor azok, akik értünk meghaltak, bennünk élének „és azokban, akik után jönnek, egész lelkükben, mintha mellettünk volnának és elbeszélnek nekünk fájdalmukat, reményüket.” Akkor a feledés — áldással lennel!

3 kell a kis babának: hintőpor-krem-szappan, de az Höfer legyen

Arcképcsarnok a pincében

A városház pincehelyiségeiben falmak állítva állanak és porosodnak azok a képek, amelyek hat évvel ezelőtt az emeleten, a közgyűlési teremben tündököltek. E festmények legjobban kifejezik a helyzetet s mi nem is azért szólunk fel.

Arról van szó, hogy nem minden arcképet illet meg a degradálás, mert az ő emléküik a város fejlődésével elválaszthatatlanul összefügg. Ilyen Rhédey Lajos gróf, aki a róla elnevezett parkot hagyományozta a város számára s ott kezdődött a sport fejlődése, ott voltak a népiünnepélyek s ma is ott vannak olykor. Ott van Hegyesi Márton arcképe, aki a községi iskolák fejlődésével tette nevét maradandóvá, azon községi iskolák építésével, amelyekre most oly büszkén hivatkoznak. Mezey Mihályt a tűzoltóság fejlesztése, a város szépítése, fásítása tette nevezetessé. Rimanóczy Kálmán arcképe lent szegénykezik a pincében a fal mellett, pedig a Rimanóczy szállóban van a helye, a lépcsőházban vagy az igazgatói irodában, hiszen sokmillió alapítványát kezeli ma is a város. Sztaroveszky Imre kisméretű arcképe a pincében várja, hogy elhelyezzék a gyermekkorház épületébe, mert odaváló.

A többiek arcképe már muzeális értékű és semmiesetre nem a pincébe való. Oda kell adni a Régészeti Múzeumnak, hogy vegye át őket s őrizze meg. Egyik ellen sem lehet kifogás. Rhédey Lajos gróf, Hegyesi Márton, Mezey Mihály, Deák Ferenc liberalizmusa elhallgatatt minden sovíniszta kifogást.

Még egyet: a városház földszinti folyosóján van három aranyozott képket, hatalmas méretű és drága keret és szép. Még a három vagy 12—15000 lejt. Miért kell ezeket pusztulni hagyni. Vissza kell helyezni a képeket a keretekbe s odaadni a múzeumba. Ma már nem bánthatja senkinek érzését azoknak a magyar férfiak képe, akik a városért dolgoztak s részesek abban, amire ma büszkéek vagyunk.

Árpád-korabeli porcellánok forognak közkezen

Nagyváradon és a nagyváradi kultúrházban kapcsolatos Szatmárban és Máramarosban is. Ez a váratlan hír bizonyára jól megérdemelt visszhangot fog kelteni a nagyszámban lévő műgyűjtők között s nemes versengés induland meg, hogy minden család, mely a jobbakk közé óhajt számíttatni, magáénak mondhatson egy-egy ilyen relikviát és a férjnek, aki a családi vita hevében nem győzi elég szaporán kapkodni a fejét, kulturális megnyugvást nyújt majd az a tudat, hogy nem himmi-hummi vásári portékák az, amivel a vortreffert kapja, hanem valódi óskori jelleg márkáját viseli fenekén. Amit utóvégre manapság nem mindenki mondhat el magáról.

Szokatlan nagy fontosságot tulajdonítunk ennek a felfedezésnek, mert a közelmúlt időkben alkalmunk volt a műgyűjtők fölött sereg-szemlélt tartani Nagyváradon, Szatmárban, Máramarosban a közeli napokban levítezett Rorotheum című műterjesztő vállalat által rendezett úgynevezett aukciók során.

Az árverés ugyanis ekkor vonult be sivar életünkbe aukció néven. S azóta van, hogy ha adóban vagy egyéb jogerősen megítélt követelések fejében licitálják a kétajtós tényezettet, meg az egyéb le- és felülfoglalt ingóságokat, egyenest kulturáltényezőnek érzi magát az ember, ha azt mondhatja: kifizették rám az aukciót.

Nemrég történt, hogy a Dorotheum ilyen vándoraukciókat rendezett, repedt cserepek fölött megperdült a kikiáltó hangja s a műgyűjtők gombamódra vetették rá magukat a „feltétlen korabeli” műtárgyakra.

Aki nem fordult meg ilyen aukción, ne keresse a macskakörömbe zárt kifejezésben a saját hibát. A Dorotheum művezére: Molnár Árpád ur, akinek a rendőrség feltétlen korunkbeli bottal üti a nyomát, kezébe vett egy-egy repedt ibriket, fületlen findzsát és fölényles intelligenciával kiáltotta ki:

— Egy feltétlen korabeli csészé!

S a jó közönség, amelynek olyan gyöngye az ellenálló képessége a tömegsuggestióval szemben, elfelejtett gondolkozni, bedőlt és ész nélkül

licitált egymásra, hogy magáénak mondhasa a feltétlen korabelit.

S ha aztán otthon hasztalan keres a lexikon Fekbér—Geszt kötetében a nagy „Feltétlen”-t, kinek koráig a becses műtárgy származása visszanyulik, rendszerint megnyugodott korabeli porcellán olyan ritka, hogy még a lexikon sem emlékezik meg róla.

S mert mondus volt de cipi, három vármegyében, a Dorotheum által megszállott kultúrházban egyszeriben divatja támadt a feltétlen korabelinek.

A boldog legtöbbet ígérő aztán büszkén vitte haza az „értékes antikvitást” és hamarosan vitrint is csináltatott hozzá.

Vannak azonban félíg képzett műgyűjtők, akik nem tudják, hogy az effajta antikvitást nem szabad mindjárt megsmirglizni, mert könnyen elveszti antikvitásának hiteles és nemes patináját.

Akik ezt nem tudták, azok műtárgyai a mosogató rongy első simogatásai nyomán leadták magukról a márkát s csufondárosan mutogatták — szebbik felüket.

Most azonban, hogy Molnár ur, aki ötletes vakmerőséggel használta ki a félmű emberek al-intellektualitását, már a zseni szélhámos márkájával jelzett hátát mutatja, feltétlen az ő korabeli áldozatoknak, szolgál a műgyűjtők szenvedélyének vigasztalásul, h amit az aukción nevezett licitációkon vett az nem értéktelen holmi.

Az műtárgy, amelynek nevezetessége a mind feltétlen Árpád-korabeli Molnár Árpád-korabeli.

Dénes Sándor

* 100 percenttel több és becsesebb kelengyéje, ha nem varratja, hanem önmagára varrja meg a Szent Vince intézeti kézmunka iskolában! Ott tanulhat jehérne és felsőruha szabást, varrást; paplanvarrást, kötőgéppel harisnyakötést, csipkerést, keztyűkötést és mindenféle disznakát. Beiratkozni nov. 15-ig lehet. Nagytér utca 5. szám.

MEGNYILT A TEXTIL CENTRALA

Bulvardul Regele Ferdinand 18 szám alatt

Cseh-vászon
len- és kelengye-árak
gyári lerakata

Ágyneművásznak
Cérnavásznak
Asztalneműek

Fehérneművásznak
Damaszthuzatok
Törülközők, zsebkendők

Eredeti gyári árak!!!

30, 60, 90, 120 és 150 napra
beosztott
fizetési feltételekkel

A vásárlásnál kizárólag csak
a fuvar és vámilleték fizetendő

Saját készítményű paplanok és matracok!

Zsírbedőnők gyári áron alul. — FRIEDMANN MAYER-nél Str. Nicolae Jorg
nyek angró- és detailban a legolcsóbban Zománc-ede. — Ugyanott egy világos szuterén helyiség azonnal kiadó. —
(Zöldia-utca) 21. s.

Tizenennyolc éves ifjakat huzott már a vérбай fertője

egyon össze segíteni mindenki, amíg nem késő

Az ember leghatalmasabb ösztönének a nemi ösztön tudjuk. Így olvashatjuk vaskos tudományos művekben, orvosi szakkönyvekben, de tapasztalhatjuk a nyomtatott betű erejénél egy-egy erősebben az életben. A tragédiák ezrei ott áll a nő, akit körülölel a pirosférfi és a tülekedő zaja, heve adja meg az élet színeit, ízét.

A nemi ösztönről beszélni, vagy annak bármilyen változatáról írni nem alkalmas a csúsz. Minden komoly ember, aki életét be akarja mérni, nem hagyja üresen a problémát, hanem megpróbálja megérteni, feltétlenül megbízható tanácsokból leszűrni az életben szükséges tanácsokat. Ezt a kérdést ma már előtérbe hozhatjuk. Ez a kérdés, ki olyan botor manapság, aki nem nézi a veszedelmekkel. Mert két nem között harcolni bizony ezer veszély, betegség és küzdelem és ma így kell megfordítani az életet jelszót: »Ép lélek mellett van csak test«.

A nemi betegségek ezernyi veszélye ólálkodik a fiatalság mögött. És még mindig ott állunk, hogy azok, akiknek legnagyobb szükségük volna a felvilágosításra, a serdülő fiatalok, akikre a legtöbb veszély leselkedik, azok nem ép a legnagyobb tudatosságban.

Miért? Mert a szemérmesség talán egyelőre még itt található fel, a modernség már elhőhova ért, csak ide nem, ahol a legnagyobb szükség lenne rá. A tizenennyolc éves diákok vágyait az utcai prostitúált fertőzi meg, a baj már meg van szegyenében minni, de főként szülei előtt eltitkolja. Ha pénze kevesletti magát, ha nincs, akkor elhanyagolja megfertőzi egész szervezetét.

A prostitúáltak megrendezését sűrűsítik? Ugy is hiába. Ez a fürtelem, mely a nagy undokságával alkalmas volna arra, hogy nagy nyugodt álmából a nagyképi szaktudományokat, tanfolyamokat, az S. O. S.-t, beleordítva ebbe, gondoskodnának jobban az ifjúság védelméről. A prostitúció mellett azonban szó nélkül el kell haladnunk, amikor az ország, a nép, az egész világ súlyosan fertőzött már, a betegség szalonok falain belül ott járkálnak alidra maszkírozva a vérбай súlyos fertőzést.

LS az ifjúság, hull az undok ragály karba. Ha nem ma, úgy holnap, holnapután, de biztosan lebukik alighogy kilép a pubertás korából. És nem gondol senki arra, hogy valamit meg kellene sürgősen, nagyon sürgősen. Legalább már megakadályozni nem tudják az ifjúság megfertőzését, minden eszközzel oda kellene menni, hogy felvilágosítsák az ifjúságot és előkészítsék a védekezésre. Fel kell világosítani őket az ifjakat, akik saját hibájukon kívül fertőzést, hogy bajukkal úgy oda lehet, mint kell állni az orvos elé, mint törött lenne a láb, vagy tüdőgyulladásba esett volna. Meg kell győzni minden embert, hogy nem szégyen a vérбай, mert ma még mindig ott tartunk, hogy sokan felnőttek és ifjak szégyenlik magukat és piros bélyeget éreznek homlokukon.

A nagyváradi börtöngyógyászok privát rendelői valósággal tulzsuoltak. Pedig tíz specialista van e szakmában Nagyváradon. Ha hozzá vesszük még a poliklinika megszámolatlan nagyságú pacienturáját, fogalmuk lehet, hogy milyen mértékben terjedt el Nagyváradon a vérбай.

A poliklinika orvosai és az egész intézmény ott meg kell hajtani az elismerés lobogóját, amit itt dolgoznak, ahogy itt dolgoznak az már meghaladja az orvosi kötelesség mértékét. Innen gyógyítanak mindenkit, aki oda megy, nem kíváncsiak nemzetiségére, vallására. Reggel nyolckor kezdődik a munka és tart szaktanulást.

A poliklinika érdeme elsősorban abban nyilvánul meg, hogy azokat látja el ingyenes gyógykezeléssel, akiknek arra a legnagyobb szükségük van: a munkásságot, diákokat és a kisfizetési hivatalnokokat. Ezeknek igazán nem állna módjukban költséges orvosi gyógykezelést igénybe venni, mi lenne ezekkel az emberekkel, ha nem jutnának ingyenes orvosi kezeléshez.

Beszéltem a poliklinika egyik képzett fiatal orvosával dr. Riemerrel. Szándékosan nem kértem tőle adatokat, nem akartam száraz statisztikát csinálni, féltem a lesújtó valóságot elbémeltő rideg számoktól. Az orvosi titoktartást sem akartam sérteni, hanem magamba gyűrtem kérdőzni valóimat. Leültem a rendelőben és vártam. Jönnek sorba egy perc megállás nélkül: a rózsás arcú kis diák, nincs több tizenennyolc évesnél, fiatal munkások és nagyon sok falusi parasztlány. Nem beszélnek, pedig naponta itt vannak, ismerik egymást. Nem beszélnek, csak nézik egymást, nézik és kutatják egymás sorsát a néma, de mégis beszédes szemek ott látszanak mondani:

— Ha találkozunk az életben, soha sem áruljuk el, hogy mi itt is találkoztunk!

A női osztályon is ugyanez a helyzet. Munkások, parasztlányok, cselédek, akik a vásárnapi délutánokon szedték magukba a bajt és most csendesen viselik sorsukat. Valamit tenni kell az ifjúság, az emberiség megvédésére azoknak, akiknek kötelességük, akiknek szívük szent ügye az ifjúság megvédése. Ha vannak még ilyenek, most álljanak ki és tegyenek meg mindent. Vigyázzni, már most is késő, nagyon késő...

Jó lenne ha ez az írás eltálcálna oda, ahonnan a segítséget várni lehet, Jó lenne, ha csak egy kicsikét is elhajtanak az ifjúság feje felől a sötét rémet, amely fekete sötétségével ránehezedik sok szármaly ifju lélekre, tiszta igéretre...

(b. gy.)

Parfumeria Venus

megnyit a Sas-passageban, (Novomeszky cukrászda mellett) ahol kölnivizek, francia parfümök, szépség-ápolási, háztartási, gummi és kötszerek legolcsóbban szerezhetők be.

Grand Áruház

SAS-PASSAGE

FOBEJARAT

Diszmitárak

— Ridikulok — Antipuitások

nagyválasztékban

Két memoár

*

A Rohan-hercegek párisi kastélya most lesz kétszáz éves. És egy nagy francia lap szerkesztője a dupla centenáriumnak alkalmából felkérte a kastély jelenlegi tulajdonosát, Rohan hercegnőt, hogy írja meg a nagymultu épület történetét. A hercegnő leült Louis quinze íróasztala elé, elővette címeres, illatos levélpapírját azzal a természetességgel, amivel például egy újságíró teleírkálja a komisz, keskeny kéziratpapirost, eleget tett a szerkesztőség kérésének. Nem több, mint tíz sorban megemlíttette azt, hogy a palota a francia forradalom előtt a Montesquieu-Fézensac családé volt s hogy csak a múlt század első éveiben lett a Romanoké. Utottan, szinte kötelességszerűen számolt be ezekről a bagatell historikumokról, hogy azután előadódjon lelkesedéssel oldalakat szenteljen a Rohan-palota azon ragyogó napjainak, amikor a francia szellemi arisztokrácia nagyjai léptek át az ősi küszöböt.

Gounod és Massenet — írja a hercegnő — állandó koncerteket rendeztek a két szalonban. S miután kimerítő, búske részletekkel számolt be ezekről a hangversenyekről, áttért Couperinre, a halhatatlan párisi szímszere, Coppéere, Rodenbachra. Nehogy pedig valaki pillanatig is higgye, hogy a hercegnőnek csak a klasszikussá kövesedett irodalom és művészet alakjaira terjedt áhitata: felvonulnak emlékezés során Réguier, a költő, Jean Cocteau, az expresszionizmus egyik legexponáltabb vezetője, Richépin, a koldusdalok hírneves poétája, a kikről egyenkint is összehasonlíthatatlanul többet ír az arisztokrata nő, mint kastélya egyéb „közönségek” vendégeiről, mondjuk VII. Edvárd angol királyról s a szerencsétlen sorsú negyedik Károlyról, az osztrák-magyar monarchia utolsó uralkodójáról.

*

Két éve mult annak, hogy Münchenben egy Hitler nevű fiatalember a bajor frontharcosok elkeseredését és a háború befejezésével sem csillapodott cazaromániáját kihasználva a német köztársaság reakciós és exclusiv és antiszemita jelszavakkal vissza akarta fordítani a középkorba. Az események, amiket Hitler felkavart, sokkal ismerősebbek még, semhogy fölösleges ne volna őket feleleveníteni. Hitler megpróbálta elmozdítani az ő szemében destruktív és parvenü bajor kormányt s voltak pillanatok, amikor Hitler az egész német birodalom szempontjából, sőt külpolitikai relációkban is számottevő tényező formáját mutatta. Hajsza bukatta el Hitler s tete vele azt, hogy kormányelnök szék helyett rövid időre fogházba került.

Nos, ez a Hitler, egy közönséges osztrák finác gyermeke, akiről közeli ismerősei mondták, hogy képességei, modora és világnézete

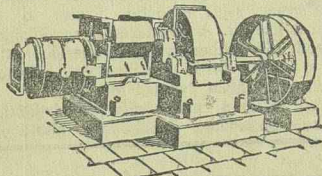
BERGER & Co. G.M.B.H. Gépgyár és Vasöntőde

Berg-Gladbach (Rheinland)

szállítja 50 éves tapasztalataira támaszkodva az

apritó-gépeket,

mint: kötőroket, hengerműveket, golyósjáratokat

Téglaágyári-gépeket

CHAMOTTE- és SILIKA-MŰVEKET mindennemű az új kornak megfelelő berendezésekkel,

Emelő- és szállító berendezéseket

Kivétel minden országba

Szakszerű felvilágosításokkal minden időben rendelkezésre áll a romániai vezérképviselő

Dr SCHULTZE & Co. Sibiu (Nagyszeben)

gyomorra fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít!!!

Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel!!

azokéra az őrmesterekére emlékeztetett, akik a háborús tisztihány idején olykor egy-egy főhadnagy, vagy százados hatáskörét tölthették be s a pár órás hatalom egész életükre megszédítette és szerencsétlenné tette őket, — ez a Hitler a fogházban szintén leült asztala mellé és megírta emlékiratait:

„Mein Kampf. Eine Abrechnung“ (Az én küzdelmem. Egy leszámolás) cím alatt.

Hitler könyve a napokban hagyta el a sajtót. Kritikusai és ismertetői egyöntetűleg megállapítják a „Leszámolásról”, hogy a mai kor parvenü és pathológus beképzeltsége könyvben még üresebben és pregnansabban kifejezésre nem jutott, mint Hitler esetében. Kirívó törekvése, hogy saját személyét mentől romantikusabban kapcsolja a történelembe, valósággal kiüvölt a horogkeresztessé szerző munkájából. Untalan visszatérő motívuma például a könyvnek az efajta frázis: „Abban az időben rengeteg elvástam”, de sehol egyetlen könyvre, szerzőre, akik berme, gondolkodásmódjára bélyegket nyomtak volna, Hitler soha nem utal. „Mélyen járó szociológiai tanulmányokba merültem”, ám nyoma sincs sehol benne a legprimitívebb társadalomtudományi világtérfogásnak. „Ily körülmények közt tanultam megismerni a legmodernebb gondolkodást” s az ember — mint egyik kritikus megjegyzi — önkéntelenül felfigyel, hogy áhá most mindjárt Marxról, Kautskyról, Sombartól, Henry Georgeről fogunk hallani és ismét: — sehol egy név, sehol egy könyv-cím, csak ür, csak deklamáció, csak letagadhatatlan ambíció a jelentéktelen személyiség részéről a történelembe való belejátszás céljával.

Két memoár, két embertípus, két eredménye a huszadi század rohanásának! Az egyik Rohan herceg, a másik Hitler ur. Az egyik az évszázadokon át lassan kicsiszolódott érzék, a kultúra vérré vált szükségérze, a tradíciók elsúlytalanodása azon az alapon, hogy aminek ugys régen birtokában vagyunk, számunkra nem föltétlenül hangulyzandó. Másik oldalon: a parvenü heves túlekedése azokért a jelszavakért, azokért az ideológiáért, amiken a történelmi osztályok régesrég tultették magukat. Egy kis aforisztikus ellentét: egyik oldalon az arisztokráta demokratizmusa, másik oldalon a parvenü arisztokratizmusa.

Különlegességek, amiket egy forrongó kor termelt ki magából s amik különlegességük mellett sem ritkaságok, hanem számolásra készítő megmentések.

Tabéry Géza.

Szörme ujdonságok
Lechner szücsnél,
Str. Episc. Clorogariu

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

M. M.

Konzervgyár

Timişoara

M. M. Befőlteti,
M. M. Jamei,
M. M. Gyümölcs-
és Vegyeszei,

melyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók

Képvisező:

Korda és Streifeld
Oradea-Mare

Egy festő három óra hosszat kettős koporsóban zárva utazott a gyorsvonatra

Róma, nov. 2. Hetek óta az egész Olaszország publikuma lázas érdeklődéssel várja Giovanni Manetti firenzei festő csodálatos fakirkisérleteit. Manetti az egzotikus varázslókat és fakirokat megszégyenítő szenzációkat produkált már eddig is és valósággal új sportágat honosított meg Olaszországban. Ma már úgyszólván minden városban akadnak fakirinasok, akik a hosszú lejárati tetszhalál ördögös büvészetét tanulmányozzák. Főmesterük azonban Manetti János, az eddig ismeretlen névi kis firenzei festő, aki felhagyva a keveset jövedelmező piktúrával, a busás hasznót hozó tetszhalál gyakorlására adta magát.

A román indiai fakir Firenzében

Manetti büvésze nem tulságosan régi keletű. Hónapokkal ezelőtt egy este az egyik firenzei orfeumban fellépett a romániai Thara bey, akit mostanában Párisban mint indiai fakirt ünnepelek. Ez a román-indiai fakir megcsinálta az orfeumban azt, hogy bár össze-vissza szurkálták, testéből egy csepp vér nem jött elő. Ezenkívül öt-hat percig oly módon tudott viselkedni, hogy komoly orvosok halottnak nyilvánították és az élet legsecskélyebb jelet nem sikerült rajta felfedezni. Manetti látta ezt a mutatványt és mert hasonló sajátosságokat már régebben tapasztalt önmagán, egyszerre szent elhivatást érzett a fakirmesterség iránt.

Elkezdett kísérletezni a tetszhalottal. Eleinte csak egész rövid ideig sikerült tetszhalottá válni, később azonban akaratereje megfeszítésével és bizonyos fizikális fogásokkal olyan nagy gyakorlatra tett szert, hogy már félórát is el tudta tűzni magából az életet. Első szenzációs kísérletét Firenzében tartotta meg néhány barátja és a firenzei orvosok jelenlétében. Koporsóba záratta magát és a jelenlévők el is földelték a koporsót, majd pedig harminc perc elteltével újra felbontották: és Manetti ép egészségesen szállt ki a koporsóból. Ezután tovább folytatta a gyakorlatozást és végül most már odáig jutott, hogy három óra hosszat egyfolytában tud tetszhalott lenni.

A távoli keleten született legendák szerint az indiai fakirok hónapokig, sőt évekig is eltemetettük magukat, hogy azután ismét életre keljenek. Am ezek olyan históriák csupán, amelyek valóságáról eddig egyetlen európai sem győződött meg, Manetti csak három óra hosszat tud halottnak látszani, de ezt aztán tényleg megteszi. Szenzációs experimentumát egész Olaszország érdeklődése közepette tette meg és már a kísérlet körülményei is eleve kizárják a csalás lehetőségét.

Aki hulla gyanánt adja fel magát a gyorsvonatra.

A kísérlet Alessandriában, egy Milánótól gyorsvonaton három órányira fekvő kisolaszországi városban kezdődött. Egész sereg orvos és a kíváncsiak ezrei várták a városka pályaudvarán, hogy megérkezze Manetti, aki mint hulla szándékozott Milánóba utazni. A kettős koporsó már elő volt készítve és a gyorsvonat is készen állott. A közönség megváltotta a jegyeket és amikor Manetti megjelent a színen, saját zsebéből fizette ki hullája szállítási költségeit. A pénztárossal egyébként nagy vitája volt. Elő ember gyanánt akarták rajta behajtani a díjakat, ám ő erre nem hajlandó, kijelentvén, hogy hulla gyanánt fog utazni.

Végre mikor a pénzkérdés elintéződött, Manetti feketé pizsamába öltözködött, elszitt egy ci-

garettát, majd mindkét hüvelykujával leszorítván az ütőeret, pár másodperc alatt elslés és mint élettelen holttest esett a körülötte álló orvosok karjába. Ezután befektették a cinkkoporsóba, amelyet önnal, légmentesen elzártak. A cinkkoporsót szabályszerűen fakoporsóba helyezték s mezt leszegeztek, a nevető gyászközönség várkapta a koporsót és „éljen” kiáltással telt a vasútra. Az egybegyűlteket szintén felszálltatta a gyorsvonatra, amelyre egyébként kifüggesztették a káros táblát: „Halottszállítás, gyász kísérettel”.

Manetti lélekzetet nem vetelett a koporsó mert hiszen az a kevés levegő pár perc alatt fogyott volna. Megállapodás szerint az orvosok uton harminc percenként kopogtatással érdeklődtek Manettitől, hogy nincs-e valami baj. Manetti a zörgésre mindannyiszor néhány másodpercig távolra lépett, a koporsóból mint távoli hang hallott: „kész, mehet tovább” — és azzal a koporsóba ismét visszaesett tetszhalott állapotában.

Milánóban ezreket menő tömeg várta a koporsót. A gyászkocsi csak alig tudott áthaladni az emberek sokaságán. A sportpályában pedig az emberek elkeltek, táblás ház volt, sőt az állókban annyian tolongtak, amennyien még sok várta akár a legnagyobb boxerszpontot is.

Az emelvényen elhelyezték a koporsót: mivel több mint három órával ezelőtt zárták le. Mikor fölnyitották, az egész terem halálos csöben leste a történendőket. Az orvosok kiemelték a koporsóból Manetti, aki oly sápadt volt, hogy lóban hullához hasonlított. A légzümögést tett hallani a teremben, mikor az élet első részletekkel végig a tetszhalott firenzei fele. Am a halálból életre ébredő metamorfózis csodát látva gyorsasággal ment végbe. Manetti néhány eltelével már felhajtott egy nagy pohár konyakot és cigarettára gyújtva vidáman magyarázta az jelenző publikumnak, hogy nem is olyan nagy veszteség meghalni és újra felébredni.

A publikum elszántabb része természetesen azonnal följoztatni kezdte önmagát, de egyetlen önföljoztatónak nem sikerült tökéletes kísérlet. Mert bár valamennyien fölledtek, egyikük sem halt meg előzőleg.

K. BARANYAY JÓLÁR

november 28-án tartja

egyetlen nagyszabású hangversenyét

a Kath. Körben. Jegyek: Hegedűs Hirlapiróda

Gomblyukkötést, Endlitzé,
gépen jutányosan vállal

GLÜCKMANN

Str. Saguna (Rauucinus-utca) 4.

Bőrkabátok

legolcsóbbak,

legelegénysebbak

Fuchsi

Bőrruhakészítőnél Str. Baros

ÉRTESÍTÉS

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHATISZTÍTÓ és JAVITÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERŰEN KISZITVA, JAVITVA és azután pontosan házhöz szállítva lesznek

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. trafik

Nem titok, mindenki tudja már
hogy a legszebb, legjobb szabású férfi-, nő- és gyermekruhákat a legolcsóbban árultja

Klein Sándor, Sas-passage

Figyelem! Csak november 15-ig
Üzletáttszervezés

Kétfőtől óriási tömeg
vet elárúsítás. Ritka
alkalmi árakban férfi-
női kabát és ruha szövetek

Kardos és Társai
Stepper cukrászdával szemben. Bulevardi
Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám ala

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

A betörők klubja

Írta: HENRY A. HERRING.

II. kötet.

— Persze, persze, — válaszolta Maxwell-Pitt, akit e fordulat kihozott sodrából. Aztán megkísérett egy lövest a ködbe. — Wedderburn mindenestre egy kis hibát követett el, mi? — mondta.

A leány élesen nézte végig.

— Kicsoda? Ki az a Wedderburn? Maga nagyon jól tudja, hogy a Wedderburn-palotában történt mult heti betörésről beszéltek, ahol ön tisztelt Monsieur, nem nagyon ügyesen viselkedett.

— Ó igen, hogyne, — csakis — — persze — — sietett Maxwell-Pitt a megnyugtatóssal.

— Természetes, hogy tudja. Miért alakoskodik előttem? Mindjárt tudtam, hogy maga volt, amint a házunk körül ólalkodni láttam. Láttam, hogy maga nagy és erős és hosszú bajusza van, ahogy a Wedderburnek pincemestere a betörést leírta. Honnan is tudtam volna másképp azonnal, hogy betörő? Hiszen egyébként úgy néz ki, mint valami finom ur.

— Ahá, most már értem, — mondta Maxwell-Pitt, aki végre világosságot látott. — Úgy látszik igazságtalan voltam Warvel barátommal. — En nem tudom, ki a maga barátja s azt sem, hogy miről beszél, — mondta Mademoiselle Adèle. — Nekem azonnal vissza kell mennem. Megégyeztünk? Ötven font a maga szákmányához arányitva elég kevés.

— Mademoiselle, — szolt Maxwell-Pitt, — ön nemcsak tökéletes gondolatolvasó, önben ki-váló üzleti szellem is lakozik. Így meg fogja érteni, hogy — ize — botanikai terveim elkészítésénél nem számítottam arra, hogy így megkoppasszanak. Ösztönét szólna, nincs ötven font nálam.

— Elhozhatja és holnap reggel jöhet.

— Hiszen idő volna még... — mondta Maxwell-Pitt elgondolkozva.

— Persze, hogy van. Most menjen. Rendben vagyunk?

— Igen, holnap éjjel eljövök és magammal hozok 50 fontot.

— Aranyban kérem.

— Ahogy parancsolni méltóztatik.

— En meg előkészitem az ékszereket. A gyöngy collier maga több, mint ezer fontba került. Más talán nem is szükséges. A nagy gomba ki fogja önt elégténi.

— Ez több mint elég. Más ékszerre nincs szükségem. De hol tartja a kapitány a rendjeleit, — például a Viktória-keresztet.

— Csak nem akarja ezt is?

— De.

— Azt mondják, hogy csak pár centimet ér, alig fél frankot.

— Az érték mellékes, — szenvedélyesen gyűjtöm az eféle apróságokat és éppen erre fáj a fogam.

— Nem, nem, a Viktóriát valami csatában szerezte, az borzasztó volna és felháborító, ha elvennének tőle.

— Mademoiselle Adèle, vonakodása becsületére válik önnek, de végre is a gombaszédők nem lelkiismeretes emberek. Maga, magyarárn szólna, illetve angolul szólna kitervel egy rablást s aztán ilyen csekélységekben fennakad.

— Ecounter, Monsieur Jones. Ön csak egy betörő s így az ön véleménye nem sokat számít, de mégis meg akarom mondani, hogy miért vállalkoztam a dologra. Azért jöttem ebbe a maguk unalmas országába, hogy meggazdagodjam. En okos vagyok, de még okos emberek számára se terem a gazdagság Durance völgyében. Először komorna voltam egy hölgnél, akinek ilyen hosszú címe volt. — Két karjával mutatta, hogy milyen hosszú, — ott meg is voltam elégedve, amíg meg nem ismerkedtem egy aviatikus, aki úgy beszélt franciául, mint akár jómagam. Addig beszélt, míg rábeszélte, hogy kövessem és legyek a felesége, amibe — én birka — bele is egyeztem. Egy szép napon aztán felszállt a gépebe — ize — Birminghamban egy rövid kirándulásra és eltűnt a felhők között. Ostendéből küldött egy kártyát, hogy szerencsésen földet ért. Azóta se láttam.

Drámai pauzát tartott. Maxwell-Pitt érezte, hogy a leány kijelentéseket vár részéről és néhány résztvevő szót dörmögött, amire azonban a leány ügyet sem vetett.

— Komor kedvemben ismét komorna lettem, — folytatta. — Kellemetlenségek történtek az ékszerekkel. Engem gyanúsítottak. Bani! Egész ártatlan voltam. De azt mondták: Nem és hogy el van bocsátva és hogy bizonyítvány nincs. Így most itt vagyok egyedül Angliában, pénz nélkül és mon mari eltűnt. Ide jöttem és Madame felvett bizonyítvány nélkül is. Csak később fedeztem fel, hogy akiknek bizonyítványai vannak, azok egy hónapig se maradnak meg nála, ezért vett fel engem. Olyan, mint egy rabszolgakereskedő és a dührohamai, — mon Dieul — gyalázat! Borzasztó itt! Azonkívül Alfonz, az Elisée-Palais pincére el akar venni s nekem segítenem kellene, hogy vendéglőt nyithasson. Szóval pénz kell.

— Mikor aztán magát megláttam Mr. Jones, mindjárt tudtam, hogy az Isten küldi. Azt gondoltam: segít nekí, ha ötven fontot ad, ezzel Belgiumba utazom. Az uram vagy meghalt vagy ha él, úgy kirugom, hogy aviatikus még úgy nem repült, aztán elvölök tőle és visszajövök Alfonsomhoz. Láthatja hát, hogy nem vagyok közönséges tolvaj. Ha lopok is, de nemes indokból. Ami Madame ékszereit illeti ca ne fait rien. Elég gazdag és annak is örülni fogok, ha mérgelek. Essen le a zsir róla. Azt azonban megmondom, hogy a Viktória-keresztet nem kapja meg. Ezt nem szabad. Richards kapitány az egyetlen ember ebben a vacak országban, a ki barátságos volt velem. És olyan jól ölel! Nem fogom megengedni, hogy egy bátor katonának kellemetlenséget okozzon.

— Megígérem, hogy visszaadom.

— Akkor minek akarja elvenni?

— Ez az én dologom. Az ötven fontot holnap elhozom, de a keresztre szükségem van, akár a maga segítségével, akár anélkül. Hol tartja?

— Hogy hol tartja? Attendez. Ó, én tudom. Egy ládában az ágya alatt. A kapitány biztos lövő és pisztolya mindig kéznél van. Jobb is, ha mindjárt ideadja a pénzt, amint a házba lép, mert mihelyt felmegy, halott ember, erre figyelmeztetem.

— Halott embernek lenni kellemetlen. Mindjárt holnap reggel beszélnem kell a jegyzőmmel — Notair mademoiselle, — hogy ügyemet rendezzem. Melyik ablakot hagyja nyitva számomra?

— Egyet hátul és egyet ott, ahol magát megláttam! Ha egy órakor jön, ott leszek a gyöngyökkel. No most megyek, Bon soir, cher Mr. Jones.

(Folyt. köv.)

Új üzlet!

Spezial nyakkendő áruház

FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

URSUS-EXTRA

világos sör-különlegesség
okt. 1-től ismét kapható
Czell-sörfőzde
Kolozsvár--Monostor

BERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

* SZIVES tudomásra hozza a Gutenberg Dalkör vezetősége a tisztelt közönségnek, hogy legközelebbi magas színvonalon álló matinéját november 22-én, délelőtt fél 11 órakor rendezi meg a Kath. Kőr disztermében belépő díj nélkül.

DIVATRIDIKULÓK nagy választékban
SZABO J. fésű áruházban, Sas-passage.

* Niucsen párja a Schwimmer teasüteményének.

* A lóorsolás iránt városszerte nagy az érdeklődés. Mindenki ki akarja próbálni szerencsáját és a pompás három éves felvér ló méltán csigázta fel az emberek érdeklődését, mert 100 leiert most mindenki kipróbálhatja a sors kegyét. Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda és a Mégay és László-cég árúsít.

Rumburgi lenvásznak, asztalneműek nagy választékban érkezett. Előzékeny és szolid kiszolgálás.

Hajnal és Rózsa cégnél

* Ha elutazik külföldre, vizumot 24 óra alatt kap a Hegedüs Hirlapirodában.

* Magyar nyelven jelent meg a közigazgatási törvények a községi választásokra vonatkozó része egy füzet alakjában, mely füzet kérdésekben és feleletekben népies stílusban ismerteti a közigazgatási törvénynek mindazon intézkedéseit, melyek minden polgárt érintenek s melyekben a község polgárainak jogai és kötelességei vannak lefektetve. A közeledő községi választásokra való tekintettel mindenkinek ismernie kell ezen új törvény intézkedéseit, hogy ezáltal meg tudja, minő új szerep vár a polgárokra a jövő közigazgatási rendszerben, minő hatalom letéteményese lesz a polgárokból alakulandó községi tanács és milyen szervek, mily joggal és hatáskörrel fogják intézni a község ügyeit. Melegen ajánljuk ezen füzetet, melynek szerzője dr. Soós István városi I. aljegyző, minden városi polgár figyelmébe, minthogy mindenkinek saját érdeke, hogy tisztában legyen az új közigazgatás szerveivel a saját jogairól és kötelességeiről. A füzet kapható úgy a Hegedüs, mint a Központi Hirlapirodában és a szerzőnél a városházán.

* Új könyvek: 1. Barbusse: Örök lángok 240 lei. 2. Második sorozat: A gondolat uttorói 180 lei. (Bohr, Linné, Corlyle, Humboldt, Strzygowsky). 3. Balzac: Pajánz historiái 220 lei. 4. Lamprecht: Modern Történetudomány 120 lei. 5. Guyan: A modern esztétika problémái 100 lei. 6. Brousson: Anatol France papucsban 200 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Munkásgyűlések. A nagyváradai ruházati munkások és hó 11-én, szerdán este 8 órai kezdettel taggyűlést tartanak a Munkásotthonban. Minden tag föltétlen megjelenését kéri a vezetőség. — A borbélymunkások taggyűlése és hó 12-én, szerdán este 8 órai kezdettel lesz megtartva a Munkásotthonban. — A szállító munkások taggyűlése és hó 13-án este 8 órakor kezdődik a Munkásotthonban. Minden szállító munkás föltétlen megjelenését kéri a Vezetőség. — A sütőmunkások taggyűlése és hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor kezdődik.

Paplan, madrac nagyon szép kivitelben készült Hajnal és Rózsa cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

* Ne mulassza el megnézni a „Romola” egy részes és 11 felvonásos filmet a Heyman-színházban.

Darvas harisnyái legjobbak

* Legjobb telefonkészüléki villanykörte és manometer raktáramról. Házi telefon s villany-szerelést, minden fémipari s esztérga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal Raiz elektro-mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* Legszebb és legfinomabb kivitelben női és férfi borkabátok megrendelhetők. „Chic” borkabátok Bul. Reg. Rerd. 20. Előzőlt Calea Victoria 1.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobban a valódi Réthy-féle pemete-fücsukor. Mindenütt kapható.

* A Hegedüs Hirlapiroda Menetjegyiroda telefonszáma 458.

* Schwimmer készíti a legjobb tortakülönlegességeket.

Bombát dobott egy orosz kém, hogy elmenekülhessen

Galacból jelentik: Tegnap a galaci rendőrség színté páratlan hajszát folytatott egy orosz kém után, aki a moszkvai internacionálé romániai megbízottja volt. Néhány nappal ezelőtt egy Taucsi Simion nevű, a 11-ik gyalogezredben szolgáló katona, aki már hosszabb idő óta az orosz kémizslálat egyik embere, ajánlatot tett az ezredben szolgáló egyik szakaszvezetőnek, hogy ha katonai iratokat és terveket juttat a kezére, igen szép jutalomban részesíti. A szakaszvezető úgy tett, mintha belelenne a vásárára és megegyeztek abban, hogy az iratokat a Balaban-korcsmában, amely a Str. Roman van, át fogja adni egy civilnek, aki Taucsi Simion társa.

Délután 5 órakor volt a találkozó. A szakaszvezető előre bejelentette a divízió hadbíróságának és a térparancsnokságnak, ahonnan két hadnagyot és a sziguranca-szolgálat több tisztjét rendelték ki a korcsmába. Néhány perc múlva a tiszték megérkezése után megkezdett az a civil is, akinek át kellett volna venni az iratokat. A tiszték le akarták tartóztatni, azonban Taucsi Simion közkatona a zsebéből egy kézibombát vett ki és a szoba közepére dobta. A bomba robbanása borzalmas volt és a legnagyobb pánikot okozta. Így történhetett meg, hogy az a civil kém, akinek át kellett volna venni az iratokat, elmenekült. A tiszték és a sziguranca-ügynökök is sulyosan megsebesültek. Megsebesült Taucsi katona is, aki letartóztatott.

Azonnal megkezdtek a nyomozást és az északa folyamán Galacotól néhány kilométernyire sikerült letartóztatni egy Filip Rosicenco nevű orosz ügynököt. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak, hogy a kémek bűntársait is leplezhessék.

Női kabát és ruhaszöveket batiztok vásznak és belésárak nagy választékban. Tisztviselők árcengeménnyben részesülnek.

Hajnal és Rózsa cégnél

MOZI

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA:

Dorian-filmszínház vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor „Tízparancsolat” második, befejező része.

Hétfő délután 5, 7 és 9 órakor premier: „Kivitte vagynunk!” Szerelmi vígjáték 6 felvonásban. Rendezte Lubitsch Ernő, a főszerepben Marie Prevost, Monte Blue, Florence Vidor, Adolph Menjou.

Passage-mozgósínház vasárnap délután fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor „Maciste Amerikában” kalandor-film 6 felvonásban, ezenkívül egy 2 felvonásos Malek-vígjáték. Helyárak: 15, 12 és 8 lei.

— A „Világcsaló” hatalmas kalandor-filmet tűzte ki az Apolló-mozgó szombattól kezdődőleg hétfőig műsorára. Egy fiatal, kalandvágyó, modern gondolkozású leány valami rendkívüli kalandot keres, amely egész életét kitöltse. Ez végre a 80. HP. autóján történt száguldó hajszá után sikerül is neki, megismerkedik egy igazi herceggel, akibe beleszeret. A hercegnek is nagyon megtetszik a fiatal leány, s őh isteni romantika, hálából, hogy a családi ékszer megmentette és nagyon természetesen szerelemből, elveszi feleségül. A darab főszerepét Bánky Vilma játssa. Igazi szépség, csupa báj, tökéletes játéknívészlet, a magyar névnek a filmen elért sikereivel egyik oszlopos hírdetője. Mellette a legjobb rendezésben a legkitűnőbb német színészek brillíroznak. A „Világcsaló” egy kitűnő 2 felvonásos Mack Sennett burleszk előzi meg.

TÖZSDE

Zürich, november 7. (Zárlat.) 12350, Amsterdam 20875, Newyork 51875, don 251525, Paris 2085, Milánó 2055, 153750, Budapest 7270, Belgrad 920, B. 245, Varsó 86, Bécs 7315.

Bukarest, november 7. (Zárlat.) 846, London 1032, Newyork 212.5, Milánó Zürich 4115, Bécs 3010, Prága 630. Valuták 1025, fr. frank 905, svájci frank 40, lira 85, lár 210 egynegyed, dinár 370, osztrák 29, gyar 29, szokol 623.

Budapest, november 7. A budapesti bonatósde zárlatai: Buza 355, rozs 230, mányárpa 250, sórárpa 350, köles 200, zab 200.

A külföldi vasúti jegyeket minden szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzeti Hálókocsiársaság nagyváradai (Hegedüs Hirlapiroda).

vesz
here-
magvakat
a legmagasabb árban.

Óra, ékszerjavítás

telelősség megkészték. Órák, raktáron. Ocska veszek

BRENN
Strada Vlah
(Szt. János-ut)

Remél

tudja már, hogy Pannoniába

vízumoz

DEUTSCH

a futár
Utleveket elin

A legjobb és legmodernebb

MALOMÉPEKE

gyártja és raktáron tart, ugymint:

Szabadon lenő szilárdítók

„RADIAL” szilárdítók 1925 típus

„REFORM” dara és derce tisztító

Gabonaszűrő és hánfológép

Új malmokat tervez és bere

kiváló külföldi szakemberek vezetése m

Hodossy Géza malomosztál

NAGYVÁRAD, Str. Moldova 29. Telefon

Famegmunkálás gépeken a legutányosabb

Árverési hirdetmény

Az eladó rendelkezés alá bocs Salonta-i (Nagyszalonta) felerészben Gazdasági Bank Rt. áruaktárának pének udvarán, felerészben a gémmunk udvarán lerakott, összesen 40 kilogramm, nagymértékben szép vegyes, darabos petrozsényi „akna” net a kereskedelmi törvény 347. szál alapján hiteles személyi közbejöttével vásnos árverésen eladjuk.

Az árverés folyó évi november 15 órakor (délután 3 óra) fog megtartani a megjelölt helyeken, amikor is a jelölt áru a legjobbat ígérőnek elad a kikidítási ár 4.268 lei.

Az árverező tartozik bánatpén kikiáltási ár 10 százaléka az árverés kezdése előtt a halóság kikiáltott khez letenni és magasabb árigérés e kiegészíteni. Az áru a kikiáltási alui is eladatik.

A vételárnak a bánatpénzt meg h része a vétel után azonnal kifizeteni a szén átveendő.

Az árverési vevő köteles a szon nap alatt saját költségén elszállítatni Salonta, 1925 november hó 7-én

Gazdák Gézmalma
szalontai bejegyzett c

"Kályhacszüst"
 szeszonyok kedvence, mert a fűtésnél teljesen
 szagtalan s hőálló. — Gyári lerakat:
Chönzweig & Beer
 kereskedőknél, Str. Avram Iancu (v. Kossuth-u.) 13

ományba bármit ellogadok
 edok u. m. Antikdolgokat, butorokat, szőnye-
 gimunkákat, festményeket stb. — Butorozotti
 lakást és házaladást előnyösen közvetítek

Dr. Kelepecz Dezsőné
 Delavrancea (Ritoók Zsigmond-u.) 1.

Rimanóczy
 Butor és Parkettgyár R.-T. Str. Clujului 117.
 TELEFON 2-79 sz.

Butorok, műbutorok I. és II. oszt. par-
 ták. Fenyő és tölgy fűrészaruk. Bérvágás
 tren. Mindennemű ládát, összeszege-
 és szétszedett részekben megrendelésre
 azonnal szállítunk.

**FORDSON TRAKTOR ame-
 rikai kettős ekével**
**FORD teher-
 FORD luxus autó**
 engedélyezett képviselője:

Andriska és Rosenbaum
 Calvin-utca 15. Telefon 209
 összes alkatrészek raktá-
 ron. — Legelőnyösebb tel-
 tétéleik mellett.

aszijkorongok
 minden méretben, elsőrendű kivitel-
 ben, (speciális méretekből) kaphatók
Rein Marcell
 faárugyárában
 10 Aprilie No. 44. Telefon 6-15.

mulassza el a kedvező alkalmat!
**Szőnyeg
 Hencsertakarók
 Butorszövetek
 Matraczgrádlík**
 nagy választékban, nagyon olcsón
 részletfizetésre is

RAPID"
 Alexandri
 Teleky-utca) 4.

gyógyszerárakban, drogeriárában és
 kátszeriárakban. KERJÜNK
FRUSSEL
 PARIS
 féle
GYACINTH
 FOG
 PASZTÁT
 LONY LEBOVITZ
 ORADEA-MARE GOGA-u. 9

Megnyílt Megnyílt
Csillag és Fein

különlegességi cipőáruház
 különleges „FAVORIT” márkájú cipőt árusítunk
Plaja Unirii (Kispiac-tér) 7
 Dim. Cantemir (Beóthy Odón)-utca eleje
 Ha pénzt akar megtakarítani, mielőtt cipőt beszerzi,
 tekintse meg dusan felszerelt raktárunkat, ahol a leg-
 finomabb kézimunkájú és külföldi különlegességi cipők
 ugyszintén részlete is kaphatók. Hivatalnokok, diákok
 20 százalék engedménybe részesülnek.

KEPES ELEK
 orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
 Saját készítményü
sérvkötők, haskötők
 gumminharisnyuk, speciális
 kötszerek, női és férfi övszerek.

14 évi bankprakszissal

export-contabil, ki a bankszakma min-
 den ágában tökéletes jártassággal bír,
 kitűnő referenciákkal rendelkezik,
 banknál vagy nagyobb iparvállalatnál
 megfelelő állást keres. Magyar-német
 román nyelvtudással. Megkereséseket
 „EXPERT-CONTABIL” jellegével Rudolf
 Mosse cég, Cluj továbbít.

Gazdák figyelmébe!

**„Herma“-féle
 dara- és lisztmalom**

küldeményünk érkezett újból. Összeállítás, vala-
 mint kezelési módja igen egyszerű. Kását, darát,
 sütőtisztet egyaránt előállít.

Hajtóereje 4 H. P. Benzinmotor.
Ara Lei 40.000.

— **Részletfizetésre is!** —

Megtekinthető:
Lazarovitz H. Lázár cégnél
 Timisoara, Str. Mercy 2. Géposztály, telefon
 16-58
 Kiváratra készséggel szolgál ajánlattal, tervezettel,
 valamint illusztrációval

Kérje mindenütt a
HORNIMAN
 híres angol teát. — Fő-
 lerakat és képviselő:
 Societate Anonyma
 Otón si Aliréd Herzog
 București, Pasagiul Co-
 media No. 2.

„Wimpassing“
sár- és hócipők
 a legjobbak!

Hogyan maradjai
FIATAL és KARCSU
 Az elhízás tönkretesz a szépséget és idő előtt öregít. Hogy ön
 mindig fiatal és karcsu maradjon, hogy finom és nyulánk termete
 legyen, igyék **doktor Javaz-féle mexicói**
teát és biztos lefog, egészségének minden veszélyeztetése
 nélkül és anélkül, hogy különleges étrendet kellene tartania.
Vegetális és ártalmatlan!
 Gyógymód világsiker! Óvakodjunk az utánzatoktól!
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Vezérképviselet:
STANDARD drogeria
 2 Strada Zorilor, Bucuresti

CRIS-ARDEAL

vámiroda értesíti a n. é. kereskedő közönséget,
 hogy a postacsomagok vámolására a ministerium
 kizárólagos engedélyével bírván, azok elvámolá-
 sát a mai napon megkezdte. — Iroda: Regele
 Ferdinánd (volt Rakóci)-ut 55-B. földszint.
Virgil Ionescu.

Heti értesítés!
Érkezek nagyon olcsó árban

gyógyszereknek tegelyek, gyógy-
 szer üvegek, kölnivizes üvegek, par-
 fümös üvegek, étheres palackok,
 irigátor üvegek, agydedények. stb. stb.

Kereskedőknek

ilkörös-, cognacos palackok, demijo-
 nok, sajátgyártmányu, lámpák, lámpa-
 csövek, tábla ablak üvegek.

Eladás nagyban és kicsinyben

Biharmegyei kereskedőknek fuvarossal szállítottunk

Frații Komlós Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés
Oradea-Mare — Nagyvárad
 Strada Nicolae Iorga (volt Zöldfa)-utca 13 szám.
Telefonszám: 3-72.

Árverés

Hétfőn, 1. évi november hó 9-én dél-
 előtt 10 órakor törvényszéki palota árve-
 rési szobájában (földszint balra) árverés
 alá kerül 200.000 lei kiküldési áron a Ber-
 kovits-utca 25-a szám alatti 2 szoba és
 mellékhelyiségekből álló modern ház.

Ruhákat vegyüleg fest, tisztít
 gallérokat, kszelöket, legszebben **mos és vasal**
Szabó László
 Strada Take Ionescu (Hörös-utca) 1. szám
 Flók: Bazárépület, Bulev. Reg. Ferdinand

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei, vas-
tag betűivel 8 Lei,
legkisebb hirdetés
10 szóig 40 Lei.**

Levelezés

Erele Irénkének! Megint en kell hogy kitanítsam, hogy az intrika nem a leg-szebb felegyvernem? Higye el, unom már, kár ma-gáért... 5139

Tiszteletölönk a **Pista Re-gina Maria (Bémer téren)** Kertész Reclam áruhá-zában árkedezményben részesülnek minden divat-ár cikkéből november 1-től. 2461.

OKTATÁS

Dinamotekercselő gyakor-lati esti tanfolyam. Előadja Balogh Lajos okl. elektro-technikus. Str. Oltuz (Lah-ner György-u.) 7. Felvía-gosítások ugyanott. 5073

Donát
Strada D. Cantemir 30.
(volt Beöthy Odón-u.)
**Gyakorlati
tanfolyam
gyorsírás
gépirás
könyvvitel
nyelvek**
Olcsó árak!

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást lelépéssel keresek, lehető-leg Velencén. Címeket a kiadóba kérek. 5138

2 szobás, konyhás, fürdő-szobás lakást központban lelépéssel keresek. Cim Hegedüs Hirliapiródban. 5140H

Irodának, műhelynek vagy raktárnak alkalmas **100 négyzetméteres** souterrain helyiség a Piața Reg. Maria (Bémer-tér) mellett lelépés nélkül bérbeadó. Petróczy, Nic. Zsiga 38. 5152

Kiadó azonnaira nagyobb complexum bármily gyár-üzem részére központban kedvező évi bérrel. Bővebbet Oláhánál, Axente Xever Dém-utca 6. 5113

ELLÁTÁS

Kitűnő házikoszt házhoz hordva és ott elfogyaszta kapható Parcul Traian 1. (Széchenyi-tér) földszint 1. a kapu bejáratától balra. 5126

Orát, ékszer

olcsón és jól javított aranyat, ezüstöt, gyémántot, brilliánsot magas árban be-váltom.

Weisz Lipót
műrás, ékszerész és
regiségkereskedő
Str. Avram Iancu 18.
volt Kossuth-utca

Alkalmazás

Felügyelő, raktárnok, in-kasszán vagy más bizalmi állást keres teljesen meg-bízható románul és néme-tül is beszélő középkorú családias izr. férfi. (Esetleg utazói állást is elfoglal Transilvaniában és a Re-gátban járhat). Szíves meg-keresést „Teljesen megbíz-ható” jellegre a Hegedüs Hirliapiródban kér. 4045H

Fix fizetéssel lehetőleg ro-mánul beszélő 13—14 éves fiúk felvételnek újságár-úsításra. Jelenkezhetni a Hegedüs Hirliapiródban. 5124

Úgyes szobaleány és jól főző mindenek szakácsné felvételnek. Strada Cosbuc (Szalárdi-u.) 7-370. 5123

Keresünk tűzifa szakmá-ban jártas nőden tisztáise-lőt üzemünkhöz. Avasöl-gyi Faipar, Bihoreana. 5162H

Munkavezetőt keresek gépjárási műhely részére. Csak energikus nagy gyar-korlattal rendelkezők je-lentkezzenek hét köznap d. u. 4—6 óra között. Bi-zam mérnök, Tache Ionescu (Körös-utca) 27. 5161

Bűrkraft selbständig wird akzeptiert Petru Rareș (Péter-utca) 4a 5157H

Önnálló várróleányok és tanulóleány fizetéssel fel-vétetik Szabónál Petru Rareș (Péter-u.) 10. 5155H

Suche kinder-pflegerin die etwas in haushalt mithilft. Friedmann, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 29. 5158H

Bővítendő üzlet fiatal lá-nyokat ügynökök felvesz. Cim Hegedüs Hirliapiródban. 5147H

Irodai kisasszony gyors-és gépirással, valamint jó kézirással felvétetik. Klein ügynökség Petru Maior (Or-utca) 7. 5145H

Tisztelegas fiatal szoba-leány 15-re kerestetik. Kun, Aurel Vlaicu (Vámház-u.) 51. I. em. 5142H

Úgyes kiszolgáló felvé-telti Bul. Reg. Ferdinand (fo)-utcai üzletbe. Románul tudók előnyben részesül-nek. Ajánlatot Hegedüs Hir-liapiródban. „Fóutca” jel-igére kérek. 5141H

Román gimnáziumot vé-gzett leány, perfect román, állást keres. Cim a kiadó-ban. 5137

Alkalmi főzésre ajánlkozik intelligens nő, vidékre is. Esetleg úriházhhoz bejárna főzni. Cim I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 44. 5131

Könnyen szerezhel

magának gyönyörű keleti szőnyegeket, ha **Schulhof Emlénetől** vesz hozzá elsőrangú külföldi anyagot, mintát le-szállított árban. Ingyen tanítás. Ugyanott meg-rendelhető és kaphatók a legtekélyesebb sző-nyegek és gobelinek előnyös feltételek mellett

Cim:
Orient
Szővművészeti Iskola
Str. Episc. Ciorogariu 14

Adás-Vétel

2 négyyszobás ház kerttel a Str. Bratianu (Szaniszló-utca) 51. sz. eladó, az egyik 4 szobás lakás átadható. Bővebbet dr. Imrik Gusztáv ügyvédnél. (Közvetítők kizárva). 5093

Eladó ház üzlettel, 2 szoba konyhával, rögtön átadó 220.000 lei. — Tománénál 9—12-ig, 3—6-ig, Take Jo-nescu (Körös-u.) 21. 5125

Használt női fekete kabát, egy szakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladó. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz. 5125

Hamis fogak
Brillians, platina, gyöngyöt, veszek, óra és ékszer készítését pontosan eszközölöm
Könn ékszerész
Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 7.

Vesünk butorokat, szőnyegeket

teljes lak- és iroda beren-dezéseket, Wertheim kasz-szát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. — Meghívásra házhöz megyünk.

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és régisé-gkereskedők, Strada Gene-rál Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca) 10. szám.

48 hl. ideci bor

eladó direct termelő-től a várdi dombon, java-részt rizling és delaware keve-rék, a must átlagos cukortar-talma 17° volt.

Polter

Calea Victoria (Kolozsvári-utca) 50. szám.
Telefon 8-68. Telefon 8-68.

IVÁN JÁNOS

vasöntőde és gazdasági gépszára
ORADEA-MARE,
Calea Decebal (Vitéz-u.) 34

Vas- és fém öntéséket vállalja

Raktáron nagymennyiségű különböző százalékos csapágyfém.

LHL
Mosse
A modern **DIESEL** motorok a leggazdaságosabbak. Kompresszorral és kom-presszor nélkül szállítja: „Linkower” vezér-képviselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

Linke-Hofmann-Lauchhammer A.G.

Nyomatott Sonnenfeld Adol R.-T. körforgógépén.

Modern uriház 6 szobás parkettás, beköltöztethető la-kással, szép kerttel a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-uton) eladó. Petróczy, Ni-colae Jiga 38. 5150

Eladó teljesen új selyem-függöny, ajtór fileit, him-zett függöny ágytakaró hoz-zá és stórok igen jutányo-san, smyrna perzsa szőnye-g, nippel, szobrok, vitri-nek, íróasztalok, varró-gépek, zongora és pianinok, télikabátok. Dr. Petróczyné, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. 5154

Nagy souterrain, műhely-nek is alkalmas, azonnaira kiadó, Aradului (Aradi-utca) 27. 5144H

Eladó magánház, 4 holdas szőlő. Ertelekzni lehet Vá-radi ügyvédnél, A. D. Xeno-pol (Lakatos-u.) 12. 5146H

Biedermayer nagy fotel magánosan eladó. Parcul Carmen Sylva (Schlauch-ter). Szendrei. 5148H

Nyulak legmagasabb napi áron vétetnek Str. Bra-tianu (Szaniszló) 13. 5111H

Eladó, kiadó, cserelakást 24 óra alatt elintézem. Bu-torozott szobájt kiadom. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. 5132

Bizományba elfogadok porcellánt, ihereműt, sző-nyegét, ékszer, kéziműt, ká-t vagy bármit. Weisz Gizi, Matei Basarab, (Nyom-da-utca) 4. 5133

I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 44. számú ház nagy telekkel eladó. Ertelekldni a háztulajdonosnál. 5121

Eladó központban beköl-töztethető 4 parkettás mellék-helyiségű ház, 500 ezer Lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. 5135

Eladó 298 beköltöztethő ház kedvező fizetéssel, szőlő, föld, malmok, laká-sok, üzletek. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 5136

Néhai Kenyeres János **szalonai vörösfaj** sertesé-lek ivadékaiból keresek fiatal tenyészkanokat meg-vételre — esetleg saját szin-tén vörösfaj tenyészteink-ből — cserére. Ajánlatok-bat báro Ambrózy Andor lukinpusztai gazdasága u. p. Germatimisoua (Temes-gyarmat) Jud. Timiş címre keretnek. 5130

Hirdetési ügynököt

keresünk Nagyváradon végzendő munkára.
„Hermes”
CLUJ, Strada Radu (Bocscai-utca) 4. szám

KÖNYVTÁR

V. Vass Mária van szalonjába a legu-vatu ruhák, kozs nagy kabátok gyo-zlőseesen készünye-s aron. Bul. Re-dinand (volt Rákó-szám).

Elveszett a vasu-hivatalig egy levl-lei értékű cégünk irt bianco váltóval vényes megsemmis-jarást folyamatba. Megtalálót kerjük, irodánkba beadni illő jutalomban fo-szesíteni. Niszel és Strada Griviței 11.

Elveszett egy so-koral gyöngy, me-illő jutalomban B. P. Hasdeu (Ha-9. szám alatt, Csai-

Fehérmű varn-zakhoz ajánlkozik, blüthné, Crucii utca 2.

20 lelei nyerhet lelt készpénzben naut mintavál-

osztal sorsjáté

huzd az 1925 karácson

A belügyminiszter 66.003-1925 sz. ge-delyezve. 1.000 ertekben. 338 ny-lesz kisorsol

250.
100.
50.
25.
10.

Jegyek kaphatók soknál, dohánytós és az ország bárszében, ahol ezen mény kiűgűgesztve

Műnávészár! kora

Mindenemű felvil-valmint a sorsjeg-sal foglalkozni kiv-latokát elintéz a Mosse S. A. cég Regina Maria No-rendeletek a pénz-előzetes beküldés-senevi kiállításá-si jeligére külden

ÓRÁ

ékszeres eladásá-szerű javításá-s-plikáltabb

TISZAY

Alexandri (Telek-jutányos drók. Pre

~~~~~

Kedvező részleltet

is vállalkul első télikabát kosztum

divatos francia készítésé

Szolid árak, pontos gálás. — Telefon

Fulop Daniel és
Strada Dimitrie C

(volt Beöthy Odón